

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 6.
maja 1945 pa v osovboje-
nem Trstu, kjer je izšla ze-
družna številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski

dnevni

TRST
U. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Dnevnik 24 marca 1945

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 500 lir - Leto XXXIX. št. 289 (11.705)

Trst, petek, 9. decembra

Deželni odbor Slovenskemu stalnemu gledališču še ni izdal jamstva

Naše gledališče v izrednih težavah ker ni upoštevana njegova specifičnost

Kljub temu da igralci in osebje SSG še niso prejeli novembrske plače,
bodo z izredno požrtvovalnostjo odigrali napovedani premieri

Upravni svet Slovenskega stalnega gledališča je na izredni seji razpravljal o izjemno težavnem finančnem položaju, v katerem se danes nahaja ta ustanova, ki odigra med Slovenci v Italiji neprecenljivo kulturno poslanstvo in je eden izmed vodilnih kulturnih dejavnikov v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

Igralci in osebje SSG niso zaradi nelikvidnosti gledališča prejeli novembrske plače. Z izjemnimi naporji in požrtvovalnostjo prizadetega osebja bo sicer SSG odigralo predvideni premieri, ni pa nobenega jamstva, da se bo lahko sezona nadaljevala.

Gre skratka za eno izmed najhujših, če že ne za najhujšo krizo, v kateri se SSG nahaja in, kot je ugotovil upravni svet, preti resna nevarnost, da bo v prvih mesecih prihodnjega leta padel zastor nad dejavnostjo slovenskega gledališča v Trstu.

V tem smislu je upravni svet SSG ugotovil, da je deželni svet izglasoval jamstvo za posojilo štirim deželnim gledališkim ustanovam, ki naj omogoči tudi potek sezone SSG. Deželni od-

bor pa tega jamstva ni izdal, kar pomeni za naše gledališče takojšnjo krizo.

Tu obstajajo tudi obveznosti države, saj je SSG državno gledališče in bi moralo zato država jamčiti za njegov obstoj. Tudi s tega vidika obveze niso bile in niso spoštovane v ustrezni meri. Prav tako ne jamčijo nadaljnega dela krajevne ustanove.

Upravni svet SSG je končno ugotovil, da se SSG nahaja v izredno težkem položaju, ker ni pravilno upoštevana njegova specifičnost, saj gre za gledališče slovenske narodnostne skupnosti, ki ne more računati na tako široko zaledje, kot ostala italijanska gledališča. Prav zato so potrebne takojšnje in tudi izredne norme, ki naj omogočijo delo in obstoj Slovenskega stalnega gledališča.

Caveja 107
Jadran 89

NA 10. STRANI

Jubilej zbora Fr. Venturini

Včeraj je bila proslava ob petnajstletnici moškega pevskega zbora Fran Venturini, ki mu gre zasluga za obnovo prosvetne dejavnosti pri Domju. Iz nabite dvorane boljunškega gledališča je odjeknilo sporočilo, da se bomo zamejci lahko ohranili samo, če bo tudi mladi rod narodno zaveden in borbena, sicer pa odprti za tvorno sodelovanje in sožitje s prebivalstvom italijanske narodnosti. To je še zlasti nujno, če smo pod asimilacijskim pritiskom.

NA 5. STRANI

Velesili prekinili tudi pogajanja o strateški oborožitvi (START)

Oči miroljubnega človeštva so uprte v Stockholm, kjer
bo januarja konferenca o zaupanju in varnosti v Evropi

ŽENEVA — Odkar so SZ in ZDA zapustile pogajalsko mizo o evroraketah, postajajo odnosi med velesilama vedno bolj napeti in ni izjave trditve, da je to uvod v drugo hladno vojno. Velesili sta včeraj prekinili tudi pogajanja START o strateškem orožju. Kakor je sporočila sovjetska delegacija, se je peti krog leta 1982 začel pogajanj včeraj predčasno sklenil zato, ker se je zaradi namestitve ameriških evroraket spremenil splošni strateški položaj. Tako je včerajšnje zasedanje dveh delegacij na sedežu delegacije SZ v Ženevi trajalo samo 35 minut. Politični opazovalci povezujejo takšno odločitev SZ z bližnjimi prazniki. Drugi pa vidijo v tem možnost, da se po prekinitvi pogajanj o evroraketah in START vsi upi položijo v januarjsko konferenco o medsebojnem zaupanju in varnosti v Stockholmu, konferenco, ki jo je hotela madrid-

ska konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi, in za uspeh katere v sedanjem kritičnem trenutku veliko postorijo prav nevtralne in nevrščene države.

Medtem se nadaljuje nameščanje pershingov 2 in cruisev v državah članicah NATO in raket SS 20 v državah varšavskega pakta, a hkrati se v obeh blokkih nadaljujejo tudi odpori ljudskih množic proti orožju, ki streže po življenju predvsem evropskim narodom.

Tako prihajajo iz Prage vesti, da so češkoslovaški študentje pričeli zbirati podpise proti nameščanju sovjetskih raket na njihovem ozemlju. Zaradi nasprotovanja raketam SS 20 so oblasti zaslale tudi nekatere podpisnike Carte 77.

Prekinitve pogajanj ni povečala samo nevarnost za novo hladno vojno, ampak je dejansko prižgala zeleno luč oboroževalni tekmi. Na svoj način se vanjo vključujejo tudi tri zapadne države. Gre za nedavno Mitterrandovo odločitev o »drugem dežniku«, ki naj bi ga poleg »dežnika NATO«, predstavljala povečana jedrska oborožitev Francije in Anglije in dodatna oborožitev Nemčije s klasičnim orožjem.

Zunanji minister Andreotti vidi v tej potezi močnejši državni položaj, ampak je dejansko prižgala zeleno luč oboroževalni tekmi. Na svoj način se vanjo vključujejo tudi tri zapadne države. Gre za nedavno Mitterrandovo odločitev o »drugem dežniku«, ki naj bi ga poleg »dežnika NATO«, predstavljala povečana jedrska oborožitev Francije in Anglije in dodatna oborožitev Nemčije s klasičnim orožjem.

Razgovor s posl. Antoninom Cuffarom

Napoved vladnega osnutka ne sme pomeniti novega zavlačevanja z razpravo

Po uradni napovedi vlade, da bo predložila svoj osnutek zakona za zaščito slovenske manjšine v Italiji se je naš odgovorni urednik o pomenu te napovedi in o posledicah, ki

bi jih lahko imela, pogovarjal s tržaškim komunističnim poslancem Antoninom Cuffarom. Razgovor v celoti objavljamo.

Vpr.: Poslanec Cuffaro, kako ocenjujete napoved vlade, da bo predložila svoj zakonski osnutek?

Odg.: Besedila še nimamo, vendar je dejstvo, da vlada napoveduje svoj osnutek pozitivno. Upam, da tega ni naredila zato, da bi prišli do odlašanja z začetkom razprave o problemu, ki ga itak obravnavamo z veliko zamudo.

Vpr.: Minister Romita pravi, da bo zakon sestavljen na osnovi dela Cassandrove komisije. Vemo, da to delo odraža dve različni stališči, stališče slovenske manjšine, pa tudi nekatera zelo nazadnjaška stališča.

Odg.: Res je, na osnovi dela Cassandrove komisije je mogoče sestaviti dober, pa tudi slab zaščitni zakon in prav zato čakamo na besedilo, o katerem upamo, da bo v čimvečji meri ustrezalo potrebam manjšine in obenem tudi potrebam razvoja demokracije v Italiji.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

COLUMBIA SREČNO PRISTALA

WASHINGTON — Po nekaterih zapletih, ki so zavlekli pristajanje je vesoljski trajekt »Columbia«, ki je imel tokrat na krovu tudi evropski vesoljski laboratorij »spacelab«, danes ponoči srečno pristal v Kaliforniji. Tokratna vesoljska odprava je trajala deset dni in je bila polna zapletov.

VEČ REDA ZA NAKUPE Z DEVIZNIMI DINARJI

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je sprejel sklep o pogojih in načinu prodaje posameznih izdelkov domače proizvodnje tujim fizičnim osebam za dinarje deviznega porekla, kot tudi odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o uporabi deviz, ki jih imajo občani in občani - pravne osebe na deviznih računih ali deviznih knjižicah, ter o načinu prodaje posameznih izdelkov domače proizvodnje za dinarje deviznega porekla.

Po teh odlokih bi imeli popust v višini temeljnega prometnega davka pri nakupu posameznih domačih izdelkov samo tuje fizične osebe, jugoslovanski delavci na začasnem delu v tujini, občani, ki delajo v jugoslovanskih OZD in tujini, kot tudi občani, ki jih pošiljajo na delo v tujino OZD in druge ustanove.

To pravico bi državljanji SFRJ imeli samo dokler so na delu v tujini. S tem ukinjajo prejšnjo možnost, da lahko vsi državljanji SFRJ kupujejo določene izdelke s popustom, ki so ga do zdaj dajali pri nakupu je deviznega porekla.

Devize, ustvarjene s prodajo določenih izdelkov domače proizvodnje na podlagi teh odlokov v prihodnje ne bodo pripadale OZD - proizvajalkam, temveč so jih pristojne banke dolžne prenesti na račun Narodne banke Jugoslavije.

ZIS je tudi sprejel uredbo, ki zmanjšuje stopnjo temeljnega prometnega davka za uvožene avtomobile.

Mladinski zbor GM pel v stolnici sv. Petra

NAVDUŠENJE V VATIKANU

RIM — Člani mladinskega pevskega zbora Glasbene matice so od srede, ko so v poznih popoldanskih urah prispeli v Rim, gostje društva Centro di attività musicali Aureliano. Včeraj ob 10. uri je zbor pel pri slovesni maši v baziliki sv. Petra ob spremljavi priznanega slovenskega organista Huberta Berganta. Ob Marijinem prazniku je mašo na glavnem oltarju daroval poljski kardinal Rubin, ki je predsednik kongregacije za vzhodne cerkve.

Naši pevci so se predstavili v novi zimski uniformi in se odlično izkazali, saj so pritegnili veliko pozornost več kot 5 tisoč navzočih vernikov in želi vsesplošno odobravanje. Zahteven in sorazmerno dolg program so izvedli ubrano in občuteno. Čisti zvok mladih glasov je očarjal

vo odmeval v sugestivni osrednji ladji prostrane bazilike sv. Petra. Tonski mojstri vatikanskega radia, ki so snemali mašo, so se zelo ugodno izrazili o našem zboru, ki je bil po njihovem mnenju zvočno odličen. V osrednjem delu maše, ko so bili označeni nameni praznika, se je v slovensčini oglašil tudi prof. Pavle Merku, ki spremlja zbor. Drugi pozdravi so bili v francoščini, nemščini, angleščini in latinščini. Danes ob 9. uri pa čaka naše mlade pevce novo izredno doživetje. Podaljšano bo do noči v Kvirinalu, kjer jih bo ob 10. uri sprejel predsednik republike Sandro Pertini. Pričakovanje je bilo med mladimi pevci že sinoči na višku, saj se dobro zavedajo izrednega pomena tega obiska, ne samo za zbor, temveč za našo celotno narodnostno skupnost.

Po sestanku Darida - Comelli

Na sestanku v Rimu med ministrom Darido in Comelijem, ki so mu prisostvovali tudi visoki funkcionarji IRI, predsednika tržaške ter gorške pokrajine, župan Trsta, Tržiča, Gorice in Doline ter sindikalisti, so se domenili da ustanovijo posebno delovno skupino, ki bo v Rimu preučila položaj podjetij z državno udeležbo v dveh pokrajinah.

Zastopniki Trsta in Gorice so se iz Rima vrnili domov deloma zadovoljni, čeprav ni zagotovljeno nemoteno delo v državnih tovarnah, še manj pa sedanja zaposlitvena raven. Najbrž bo deželna sindikalna zveza CGIL - CISL - UIL še danes odločila ali velja splošna stavka v Trstu in Gorici 15. decembra, ali jo bodo preložili na kasnejši čas.

NA 8. STRANI

● Cuffaro

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Vpr.: Kakšen bo postopek, potem ko bo vlada predložila svoje besedilo?

Odg.: Ta zakonski osnutek bo treba obravnavati skupno z že predloženimi osnutki. Mi bomo zahtevali (kar je sicer v navadi) sestavo ožjega odbora, da primerjamo razne predloge in torej preverimo možnost sestave enotnega besedila, ki bi ne le v večji meri ustrezalo splošnim interesom manjšine, ampak bi bilo tudi lažje odobreno, ker bi ga sestavila širša večina.

Vpr.: Ali bo prišlo do srečanja s prebivalstvom?

Odg.: Seveda, mislim da mora biti ob razpravi, ne glede na to, če bo tekla v senatu ali v poslanski zbornici, prisotno tudi prebivalstvo preko svojih krajevnih predstavnikov, dežele in krajevnih uprav, ki jih je treba slišati za mnenje. Mislim, da morajo biti Slovenci protagonisti sestave enotnega besedila, ki bo nato šlo v razpravo v senat in v poslansko zbornico.

Vpr.: Kaj pa lahko predvidevamo o roku, v katerem naj bi bil zakon odoben?

Odg.: Pod vsako kritiko je, da to vprašanje načenjamo s tako zamudo in še bolj je treba kritizirati dejstvo, da še ne moremo napovedovati nič konkretnega. Upam, da bo razprava tekla hitro in če je namen vlade res ta, da se vprašanje reši, potem je ta napoved dobrodošla; če pa namerava vlada predložiti svoj zakon, da se postopek ponovno upočasni, mislim, da moramo reagirati, da ne bomo več zamudili, saj smo že dovolj zamudili.

Vpr.: Že sama napoved, da se začenja razprava o teh vprašanjih je vzbudila v Trstu nevarno reakcijo, čeprav ne tako grobo kot v preteklosti.

Odg.: Mislim, da je zamuda, s katero načenjamo to vprašanje, prav sad provokacij in vzbujanja nasprotij med prebivalstvom. Mislim, da morajo demokratične politične sile upoštevati ne le žalitev, ki jo te provokacije predstavljajo za slovensko manjšino, ampak tudi nevarnost, ki jo predstavlja za našo demokracijo in za naše demokratične institucije. Dejstvo, da prihajamo do razprave s tako zamudo je v veliki meri sad politične kratkovidnosti in posledica računov, ki so po moji oceni za vsako demokratično silo zgrešeni. Rešiti to vprašanje pomeni potencirati in valorizirati vlogo miru, ki jo imajo ti kraji in potrditi, da je prisotnost slovenske manjšine bogastvo tudi glede na razvoj odnosov med prebivalstvom in na mednarodne odnose naše države.

(Vprašanja postavil Bogo Samsa)

Zaskrbljenost v Bruslju zaradi odložitve ženevskih pogajanj o strateški oborožitvi

Italijanski zunanji minister Andreotti poudaril veliko vlogo, ki jo lahko ima Jugoslavija v procesu obnove evropskega dialoga

Novi generalni tajnik NATO lord Carrington

BRUSELJ — Zasedanje atlantskega sveta v Bruslju je potekalo v znamenju zaskrbljenosti zaradi prekinitve pogajanj START med ZDA in Sovjetsko zvezo. S tem v zvezi je italijanski zunanji minister ponovno poudaril poseben pomen, ki ga zadobiva skorajšnja stockholmska konferenca, v okviru katere bi lahko prišlo do obnove stikov med dvema velesilama. Andreotti je v svojem izjavljanju dal tudi velik pomen vlogi neuvrščene Jugoslavije, s katero je na predvečer omenjene konference treba okrepiti odnose, ob upoštevanju njene neuvrščene politike, da bi obnovili evropski dialog.

Sicer pa se je zasedanje atlantskega sveta, v teku katerega so soglasno izvolili nekdanjega britanskega zunanjega ministra lorda Carringtona za novega generalnega sekretarja NATO namesto Josepha Lunsja, začelo z uvodnim govorom francoskega zunanjega ministra Cheyssona. Na dnevnem redu je razprava o spletu odnosov med Vzhodom in Zahodom, tu-

di v luči prekinitve pogajanj SALT v Ženevi ter obračun dejavnosti NATO in njegovih uspehov ali neuspehov v letu 1983, letu ko se je začelo postavljanje evroizstrelkov.

Poseben odbor za obrambne načrte je izrazil zadovoljstvo ob odločnem stališču NATO, ki je dosledno uresničeval svoje sklepe iz leta 1979 (namestitvev evroizstrelkov in začetek pogajanj s SZ).

Prvi dan zasedanja atlantskega zavezništva se je zaključil s pozivom šestnajstih zunanjih ministrov NATO Sovjetski zvezi, ki naj se vrne k pogajalski mizi po »premoru za premislek«, kot so ga imenovali. V tem pozivu zunanji ministri atlantskega zavezništva podčrtujejo pomen konference o razorožitvi v Evropi, ki se bo začela 17. januarja v Stockholmu. Nikakor ne izključujejo možnosti, da bi se ob tisti priložnosti obnovili sestanki na najvišji ravni med SZ in ZDA, konkretno na ravni zunanjih ministrov, saj bosta tam prisotna tako Gromiko kot Shultz.

Večnacionalne sile ostanejo v Libanonu Italija bo baje le znižala število vojakov

BRUSELJ — Položaj v Libanonu še ni tak, da bi morala Italija enostransko umakniti svoj vojaški kontingent, vsekakor pa bo v doglednem času proučila možnost, da bi število italijanskih vojakov zmanjšala za polovico, saj je dvostranski sporazum s predsednikom Džemajelom predvideval le 1.100 vojakov, medtem ko jih je sedaj v Bejrutu že 2.200. To je v bistvu izjavil italijanski zunanji minister Andreotti po pogovorih z ameriškim, britanskim in francoskim zunanjim ministrom v Bruslju. Andreotti je takoj pripomnil, da zmanjšanje števila še ne pomeni odstop od sprejetih obveznosti temveč le spoštovanje sporazuma iz lanskega septembra.

Italijanska vlada je torej pristala na podaljšanje mandata za svoje sile v Libanonu, ostalim trem pa je precej jasno povedala, da ne bo v nedogled delila z njimi nevarnosti vse večje vpletenosti v libanonska dogajanja. Povsem razumljivo je delni umik italijanskega kontingenta vezan na čisto tehnično operativne zahteve. Število italijanskih vojakov se je namreč povečalo, ker ne bi v nasprotnem primeru uspeli jamčiti za varnost palestinskih taborišč v Sabri in Šatili.

Na včerajšnjem bruseljskem sestanku so tudi sklenili povečati medsebojna posvetovanja. Vsekakor pa ostaja še vedno v veljavi osnovni razlog prisotnosti večnacionalnih sil. Kot je navedel francoski zunanji minister Cheysson, bi bil umik popolnoma »nerazsodna« poteza, saj bi s tem prepustili Libanonce njihovi usodi.

Evropski zavezniki so torej dali Ameriki še nekaj časa, da uresniči svoje načrte utrjevanja Džemajelove oblasti v državi. Kako ji bo to uspelo, ni še povsem jasno. Italija pa kot kaže noče ostati križem rok. Zunanji minister Andreotti bo po nedavnem obisku v Damasku še pred božičem odpotoval v Izrael, da bi se seznanil tudi z izraelskimi stališči glede libanonske krize.

Naravna tragedija v Libanonu

Zemeljski plaz v Bar Eliasu (Dolina Bekaa) je zasul 20 hiš. Po prvih podatkih so izpod ruševin odkopali štiri trupla, 16 oseb pa pogrešajo (AP)

ARAFAT SE PRIPRAVLJA NA UMIK IZ TRIPOLIJA

BEJRUT — PLO in Arabska liga sta zaprosili italijansko vlado, da bi umik Jaserja Arafata in njegovih borcev iz Tripolija varovala in spremljala kaka italijanska bojna ladja in da bi Italija poskrbela za prevoz 64 ranjenih borcev na Ciper. Prošnja je logična posledica groženj bivšega izraelskega obrambnega ministra Šarona, da ne bi smel Arafat »živ zapustiti Tripolija«. Te grožnje je včeraj bolj megleto ponovil premier Samir.

PLO je za spremstvo zaprosila tudi francosko vlado, ki se je pozitivno odzvala prošnji. V bistvu bi Francozi spremljali skupino Arafatovih borcev, ki je namenjena v Severni Jemen, Italijani pa Arafata in njegove najzgeje sodelavce, ki jih bodo grške ladje pod zastavo OZN prepeljale v Tunizijo.

Italijanska vlada ni še odgovorila na prošnjo. Vsekakor ima Italija v libanonskih ozemelskih vodah fregato in rušilec, ki lahko že v nekaj urah zadostita palestinski prošnji. Arafata pa ne skrbi samo morebitni napad izraelske mornarice, temveč bi hotel tudi jamstva, da se ne bi prosirske enote po njegovem umiku znesle nad palestinskimi civilisti in libanonskimi zavezniki.

Zaradi neuspeha na bruseljskem srečanju že polemike v italijanski vladni večini

RIM — Popoln neuspeh italijanske vlade na bruseljskem srečanju med predstavniki štirih držav, ki sestavljajo mirovno silo v Libanonu, je še povečal nesoglasja v koalicijski Craxijeve vlade. Demokristjani in liberalci so namreč že pred časom dejali, da se morajo italijanski vojaki čimprej vrniti domov in sam Andreotti je v intervjuju, ki ga bo objavil tednik Espresso v svoji prihodnji številki izrecno dejal, da je vprašanje umika italijanskih sil iz Libanona aktualno in da je treba o tem razpravljati v parlamentu, potem ko bodo znana vsa strokovna in diplomatska stališča. Zahtevo po parlamentarni razpravi je postavil tudi tajnik liberalne stranke, poleg njega pa seveda leva opozicija, ki je vložila vrsto interpelacij. Po drugi strani pa republikanci v včerajšnjem uvodniku svojega glasila Voce Repubblicana ponavljajo, da je vlada enotna in

da ni razlik v stališčih, skratka, da je treba italijanski kontingent obdržati v Libanonu in da gre v celoti za mirovno pobudo.

V dneh pred včerajšnjim bruseljskim srečanjem so pri predsedstvu vlade trdili, da je treba sprožiti postopen umik kontingenta mirovnih sil in sam Craxi je v Atenah govoril o možnosti, da bi ostale v Libanonu samo zdravstvene službe. Tudi predsednik Pertini je resno opozoril, da italijanskih vojakov ni moč več izpostavljanj nepotrebnemu tveganju. V prihodnjih dneh se bo torej polemika stopnjevala.

Vsekakor je pomembno tudi dejstvo, da so včeraj zavzeli komunisti zelo polemično stališče o bruseljskem vrhu, saj so poudarili, da se je srečanje končalo s popolnim popuščanjem ameriškim tezam in s celovito predajo Italijanske vlade.

R. G.

Jugoslovansko zunanje ministrstvo o obisku predsednika Mitterranda

BEOGRAD — Obisk predsednika Mitterranda od 15. do 17. decembra letos v Jugoslaviji ocenjujemo kot pomemben politični dogodek in bo brez dvoma prispeval k uspešnemu razvoju odnosov Jugoslavije s prijateljsko Francijo.

To je med drugim izjavil na včerajšnji tiskovni konferenci v domačini in tujimi novinarji jugoslovanski predstavnik sekretariata za zunanje zadeve Svetislav Vujović.

V zvezi s pisanjem albanskega časnika Baskimi je predstavnik zveznega sekretariata med drugim izjavil, da pisanje tega časnika in nastopi albanskih voditeljev ob albanskem narodnem prazniku, kot tudi drugi njihovi nastopi v zadnjem času potrjujejo in širijo znano protijugoslovansko politiko, v okviru katere so posebej izraženi albanski ozemelski apetiti in nadaljevanje politike odkritega vmešavanja v notranje zadeve SFRJ.

V tej zvezi je treba ocenjevati tudi zanimanje albanskega vodstva za albansko narodnost v Jugoslaviji, ki je preračunano izključno na spodbujanje šovinizma in iredente, ter na neposredno vmešavanje v notranje

zadeve SFRJ preko zahtev za spremembo njene ustavne ureditve, kot tudi na poskuse netenja nacionalne nestrpnosti, zlasti do srbskega naroda.

Ko so ga zaprosili, naj potrdi novico o možnem obisku papeža Janeza Pavla II. v Jugoslaviji, je predstavnik jugoslovanskega sekretariata za zunanje zadeve dejal:

«Kot je znano, vabilo papežu Janezu Pavlu II. za obisk Jugoslavije obstoji. Papež bo obiskal Jugoslavijo takrat, ko bosta obe strani ugotovili, da so za to potrebni pogoji. O tem pa do zdaj ni bilo kakršnih konkretnih dogovorov.» (dd)

□ PEKING — Delegacija ZKJ, ki jo vodi član predsedstva CK ZKJ in predsednik CK ZK Slovenije Andrej Marinc, je dopotovala v Peking na vabilo CK KP Kitajske.

Program obiska med drugim predvideva pogovore s predstavniki CK KP Kitajske, obisk v Čengtuju, glavnem mestu pokrajine Sečuan in srečanje z generalnim sekretarjem CK KP Kitajske Hu Jaobangom

ZA SKUPNE NALOŽBE

LJUBLJANA — V Ljubljani je bilo zasedanje mešane delovne skupine SR Slovenije in avstrijske zvezne dežele Koroške za sodelovanje na tretjih trgih.

Delegacijo Slovenije je vodil Stojan Jakopič, sekretar Gospodarske zbornice Slovenije za ekonomske odnose s tujino, delegacijo Koroške pa Erwin Fruehbauer, namestnik deželnega glavarja. V pogovorih je sodeloval tudi avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. Georg Weiss.

Obe strani sta ugotovili, da že obstajajo nekateri konkretni primeri tovrstnega sodelovanja, kot je na primer kooperacijska pogodba med Rudisom iz Trbovelj in firmo »Ilbau« iz Spittala, ki v Iraku skupno gradi metalurško tovarno in podali nove konkretne predloge za razširitev sodelovanja na tretjih trgih. Realne možnosti za sodelovanje na tretjih trgih obstajajo tudi na področju drobnega gospodarstva obeh dežel, predvsem pri končni obdelavi projektov.

Jugoslovansko-italijansko zasedanje

BEOGRAD — V Beogradu se je končalo 27. redno zasedanje jugoslovansko-italijanske stalne komisije za izvajanje sporazuma o prometu oseb, ter o kopenskem in pomorskem prometu na obmejnih območjih tako imenovanega videmskega sporazuma. Komisija je delala v prijateljskem ozračju in vzajemnem razumevanju, ki je sicer značilno za jugoslovansko-italijanske odnose.

Med dvodnevним zasedanjem je komisija preučila vsa vprašanja, ki so pomembna za neovirano izvajanje videmskega sporazuma in razvoj sodelovanja ob meji. (dd)

V Firencah so prikazali slovenski etnografski film

SERGIO FERRARI

Etnografski film je kompliciran termin, ki označuje stvarnost, ki nam je veliko bližja. Saj je to filmska zvrst, kjer smo mi sami igralci, dogajanje pa so naša vsakdanja opravila, ki se nam zdijo banalna in samo-umevna, če pa jih primerjamo z vedenski modeli drugih, postanejo edinstvena in originalna. In prav ti igralci in ta dejanja so bila predmet Pregleda slovenskega etnografskega filma v zadnjih 50 letih, ki so ga predstavili na 24. Festivalu narodov v Firencah. Festival so priredili ministrstvo za turizem in gledališke dejavnosti, dežela Toscana in občinska uprava v Firencah, s podporo hranilnice iz Prata in letalske družbe Alitalia.

V etnografskem delu, ki je bil prikazan na festivalu izven tekmovalnega sporeda, so vrteli, poleg slovenskih etnografskih filmov, tudi dela avstralskega režiserja Jana Dunlopa, ki je v svojih filmih prikazal kulturne spremembe prvotnih prebivalcev Avstralije.

Za prikaz slovenskega etnografskega filma v Firencah gre zasluga predvsem mlademu etnologu Našku Križnarju, ki je že novembra meseca priredil v Ljubljani retrospektivni pregled slovenskega etnografskega filma od leta 1905 do 1980. Hkrati je objavil seznam filmov, ki šteje 300 naslovov. Omenjeni filmi zajemajo najrazličnejše podobe vsakdanjega živ-

ljenja Slovencev; gre seveda za najbolj karakteristične oblike naše dejavnosti. Naj tu omenimo 7 metrov dolg film «Odhod od Maše v Ljutomeru», ki jih je posnel leta 1905 Karel Grossman; pa še zadnje produkcije ljubljanske RTV iz Slovenskega etnološkega društva. Ko je vodstvo festivala v Firencah izreklo vabilo, da se predstavi slovenski etnografski film, je Križnar izbral materiale, ki imajo posebno simbolično vrednost in ki so bili najprimernejši za to, da pokažejo zgodovinske in politične aspekte Slovenije v zadnjih 50 letih. Med imeni filmarjev, ki so se največkrat predstavili, naj omenimo režijsko delo Metoda Badjura in sicer v obdobju od leta 1932 do leta 1954 in nato dela Jožeta Pogačnika in Filipa Robarja, katerega film «Opre Roma» iz leta 1983 (produkcija Vibe filma) je zmagal v Jugoslaviji prvo nagrado za najboljši dokumentarec letošnjega leta.

Posebno pozornost je vzbudila produkcija Dopsine delavske univerze v Ljubljani, ki je naredila serijo kratkometražev (trajanje od 10 do 15 minut), v katerih so prikazane tipične slovenske dejavnosti, ki pa pomenijo že po nekaj letih, potem ko so bile posnete, važen zgodovinski dokument. V teh kratkometražih smo tako lahko videli zgodovino gojenja, nabiranja in tkanja lana tja do planšarstva v Bohinju, ki nas popelje na planine pod Triglavom. Pregled film «Mlin» pripoveduje o poti koruze, ki v mlinu postane moka. Slakov kratkometražec «Na domačiji» nas popelje v svojstveno potovanje od hribov do

morja na katerem lahko gledamo različne tipe stavb na Slovenskem in se seznamimo z njihovimi karakteristikami.

Dva izmed predstavljenih filmov sta naglasila tudi problem slovenskih narodnostnih skupnosti, ki živijo izven meja matične domovine in njihov boj za dosego ustreznih pravic. Pogačnikov film «Ta hiša je moja, pa vendar moja ni» je prikazal gledalcem problem Slovencev, ki živijo v Avstriji. Film je bil posnet leta 1976, to je v času znanega preštevavanja. V njem pridejo jasno do izraza težave in problemi, ki jih ima manjšina za dosego svojih pravic.

Drugi film predstavlja novost, saj gre za kratkometražec «Blumarji» Sergia Ferrarija v produkciji Agencije Alpe Adria in koprške televizije. «Blumarji» jemlje osnovo v pustnem običaju v vasi Črni vrh v Benečiji in razvija omenjeni obred z namenom, da prikaže zgodovino Slovencev, ki živijo v Nadiških dolinah in ki še vedno čakajo na uzakonitev svojih pravic. Prav film «Blumarji» pomeni jasen dokaz kako koristni so etnografski filmi; film «Blumarji» je bil posnet leta 1979 in pomeni praktično zadnje pričevanje o neki tradiciji, ki izginja. Kot je pravil Cezanne «je treba pohiteti, predno porušijo vse» in zabeležiti vsaj v spominu filmskega traka tiste karakteristike, ki jih da našnji svet, vedno bolj plosk in enoličen, uničuje, saj so prav te značilnosti tiste, ki nam pokažejo tiste razlike med ljudmi in kulturami ki storijo, da je naš «stari svet» še zanimiv.

Arhitektura Jožeta Plečnika

J. Plečnik; Zacherlova hiša, Dunaj 1903 - 1905

Koncert «Tria di Trieste» v gledališču Rossetti

GOJMRIR DEMŠAR

V kroniki tržaške glasbene kulture bo ime Tržaškega tria prav gotovo zapisano s svetlimi črkami.

Trio di Trieste, ki sodi danes med najboljše tovrstne komorne ansamble, je bil ustanovljen l. 1933. Pravzaprav je bila to neformalna ustanovitev, saj so bili njegovi člani tedaj še dvanaestletni dijaki tržaškega konservatorija, ko so začeli s skupno igro v klavirskem triu. Če izvzamemo violončelista Libera Lano, katerega je l. 1961 nasledil Amedeo Baldovino, deluje ta odlični komorni sestav, katerega člana sta še pianist Dario De Rosa in violinist Renato Zanettovich, polnih 50 let.

Malokateri ansambel se more ponasati s tako pogostimi koncerti. Ni ga pomembnejšega koncertnega odra v Italiji, kjer ne bi bili stalni gostje, tako je Trio samo v Milanu nastopil sedemdesetkrat. Redni so njihovi koncerti po evropskih glasbenih središčih tako npr. 30 nastopov v Londonu, 40 na Dunaju itd. Umetniška pot pa jih je povedla tudi v razne kraje Amerike, Azije, Afrike in Avstralije.

2500 nastopov Trio di Trieste je kar lepo število. Med te štejejo tudi njihova sodelovanja z orkestri pod taktirko mnogih slavnih dirigentov.

Naj omenimo kaj pravi o tem tržaškem ansamblu kritik uglednega dupleškega dnevnika «Die Presse»: «Prav malo je na svetu ansamblu, ki uspejo visoko šolo interpretacije v taki popolnosti predstaviti. Izvedbe tega ansambla so resnično popolne, v smislu da ni ničesar prepuščeno naključju, vsak detajl je premišljeno izdelan in njihova skupna igra je v svoji zlitosti naravnost nedosežena. Ob tej municijski izdelanosti, ki je prav gotovo plod trdega, napornega dela, pa

izstopa v ospredje njihova spontana interpretacija, ki uspe vselej izraziti to, kar je želel avtor s svojim glasbenim delom povedati.»

S temi besedami bi zanesljivo mogli oceniti tudi njihov koncert pretekli ponedeljek v Rossettiju, kjer so se predstavili z deli Mozarta, Brahmsa in Ravela izredno velikemu številu poslušalcev.

Morda bi označili njihovo igro v prvem delu koncerta malce zadržano, čeprav ni mogoče reči, da ni bil čudovit Larghetto iz Mozartovega tria v B-duru KV 502 pristno mozartovski. Pa tudi v izvedbi Brahmsovega tria v C-duru op. 57, enem najzrelejših del tega mojstra komorne glasbene stvarjalnosti, ki jo označuje robustna zgradba in bogata invencija, smo začutili, da imamo pred seboj odlični ansambel.

Tržaški umetniki pa so dosegli nedvomno vrhunec v drugem delu koncerta, v izvedbi Ravelovega tria, blestečega dela iz zrele dobe ustvarjanja francoskega skladatelja. V razkošno razvitem ansambelskem zvoku in veliki izrazni moči je polno zablestela Ravelova mojstrovina, ki jo prežarjajo čudovite zvočne barve, med melodično tkivo pa se vpletajo ritmi in motivi baskovske folklore.

Izven programa so člani tria zaigrali še druge stavek iz predzadnjega Haydnovega klavirskega tria in tretji stavek iz mojstrskega Dumky tria Antonina Dvořaka. Tudi pri teh izvedbah so prešli za svojo enkratno, iskreno in zares avtentično posredovanje glasbene umetnosti polno priznanje občinstva, ki se je umetnikom oddolžilo s spontanim ploskanjem.

Na odprtem odru so člani tria pozdravili in jim čestitali tržaški župan in predsednik Koncertnega društva.

Bil je lep, prirščan glasbeni večer, vreden prizadevnih, odličnih tržaških umetnikov.

Franc Magajna: Poezija mlade ljubezni

Neglede na to, kako je čas naklonjen kulturi in še posebej knjigi, književnost nastaja, pisatelji pišejo romane, eseji, eseje in pesni pesnijo. La da vsa ta pisana sporočila si vedno težje utirajo pot do tiskarn in tako tudi do bralcev. Vendar kdor ima kaj povedati pove, ne glede na okoliščine v katerih živimo, saj ima navsezadnje prav pisana beseda tisto neprecenljivo moč, s katero se narod ne le ohranja temveč vedno znova tudi potrjuje.

Te misli so se mi zdele potrebne povedati tudi zaradi poezij mladega pesnika Franca Magajne, ki je zaman iskal založbo, ki bi mu pesmi izdala (saj vemo kako malo pesniških zbirke je v zadnjem letu izšlo na Slovenskem, kaj šele da bi kakšna založba tvegala izdati prvenec). Tako je Franc Magajna s pomočjo svoje delovne organizacije INA - plin Kozina izdal pesniško zbirko v samozaložbi. Oblikovno deluje zbirka skromno, nenavadno zaradi svoje beline, saj je brez kakršne koli likovne opreme, s katerimi se bahajo še posebej v zadnjih letih slovenske knjižne izdaje (se razume da v pozitivnem smislu).

Edina stvar, ki je na belini papirja poleg stihov, je na prvi strani avtorjeva fotografija pod katero je zapisal:

Sem. / To je neuničljiva Resnica. / Tudi takrat, / ko me ne bo, / bo ta misel ostala Pesem.

S temi mislimi nas pesnik povede v branje vseh dvainpetdesetih pesmi v zbirki, ki jih je pomensko razdelil v tri cikle. Vsak izmed treh ciklov ima svoj moto, s katerim nas pesnik opozori na vsebinsko sporočilo svojih pesmi.

Tako je pred prvim ciklom pesmi napisan moto:

Vse je. / In nič ni, / razen bremen, / ki boli.

V vseh petnajstih pesmih, kolikor jih je uvrstil v ta cikel avtor s svojo tenkočutno dušo, ki je ustvarjena vse prej kot za ta surovi in neobzirn svet, izraža svojo stisko in pravi

v svoji pesmi Osamljenost:

Sem kot samotno drevo / nad otožno poljano / in le tiho, modro nebo / ve, kaj je z mano.

Pesmi so izrazito razpoloženske in delujejo kot drobne impresije. V tem pogledu nas Magajna pogostokrat spominja na Murna. Občutek pesnikove samote in duševne stiske je izražena v mnogih pesmih. Realni svet, v katerega je uklenjen in ki je določen s trdimi in neusmiljenimi zakoni, je za mladega občutljivega pesnika težko sprejemljiv, ker se mu ne zdi naraven. Zato se njegova mehka in čuteča duša čestokrat zateka k naravnim lepotam, ki so njegovemu doživljanju mnogo bližja. Tako najdemo v Magajnovi poeziji doživljanja noči, svetlobe jutra, vetra, šelestenje listja, modrine neba itd.

Vse te neprecenljive naravne lepote vključno z breskončnim vesoljem so tiste vrednote, ki premagajo še tako grobo stvarnost in vlivajo pesniku ustvarjalno moč. Tako se prvi cikel zaključuje s pesmijo. Upornost, s katero pesnik opozarja na nasilja, brezvestnost, sovraštvo, ki vedno bolj prevladujejo v svetu in razvrednotijo človeka, ki pa je v bistvu sestavni del narave, z vso pravico, da v svojem življenju vse naravne lepote tudi doživlja, saj človeka bogatijo in plemenitijo.

Optimistični ton prevladuje v naslednjih devetnajstih pesmih, katerih uvodni moto je:

Kadar se ljubijo ljudje, / sonce šele zasveti / in razsvetli vso temo.

Pesmi so mladostno igrive, polne ljubezni in ljubezenskega poželjenja mladega človeka in dekle je tisto, pri mladem fantu vedno prisotno bitje, ki ga radosti in osmisli njegovo življenje.

Toda v zadnjem ciklu - tretjem, svojih pesmi se avtor ponovno povrne v tisto za pesnikovo dušo pregrado stvarnost, ki jo vsakodnevno doživlja on in vsi, ki živimo. Pesnik nas nagovori:

Poglej, zakaj ne morem razumeti, / da služi času bolj kot človek snov, /

da smo ljudje od sonca manj razvneti / kakor omamljeni od zlih okov.

V vsem tem vsakdanjem kaosu se pesnik trudi bralca prepričati, da je vendarle najpomembnejši na svetu človek. Človek v vsem svojem bistvu in z vso pravico, ki je človeku dana, živi kot človek v najčistejšem smislu. Med najrazličnejšimi v tem izboru pesmi je pesem živim na jasi svetlobe, v kateri pravi:

Živim na jasi svetlobe. / In utripam s srcem. / In utripam z dušo. / In utripam z bistvom.

V tem ciklu se ponovno pesnik zateka k naravi, ki mu edina daje vero v prihodnost in mu je hkrati up življenja, daje srcu polet, dviga nebo nad zemljo, daje morju kipečo slast valovanja in rekam tok neminljivost. Pesnik je srečen, kadar doživi vse te naravne stvari. Pesnik zaključuje z zbirko nekako optimistično:

in vse je eno samo hrepenenje / in vse je eno samo izgorevanje / in vse je darovanje / in darovanja vsega / je Pesem.

Kdor bo zbirko vzel v roke, bo morda razočaran zaradi tega, ker v njej ne bo našel običajnih podatkov kot so: Kazalo na zadnji strani, nič se ne ve kje je zbirka izšla, ne kdo jo je natisnil, niti kdaj.

Vse te formalnosti so se zdele pesniku odveč in jih je namenoma opustil! Zanj je pomembno samo pesniško sporočilo, ki nam ga s to zbirko ponuja. Kdor ga bo sprejel in se mu približal, bo morda našel dialog s pesnikom, ki mu ga ta drobna knjižica ponuja. In to pesniku zadostuje.

Ljubiteljem poezije ime Franca Magajne ne bo novo, saj so njegove pesmi bile objavljene že v revijah kot so: Sodobnost, Primorska srečanja, Mladina, pa tudi po radiu smo jih že večkrat poslušali.

Franca Magajna je bralec Kosovelove knjižnice v Sežani in zato mu bo knjižnica izrazila pozornost s tem, da mu bo v Kosovelovi spominski sobi v petek, 9. decembra, ob 18. uri pripravila predstavitev.

(a.n.)

beležnica • kulturna beležnica • kulturna beležnica • kulturna

● V celovškem mestnem gledališču so včeraj nastopili igralci KUD «Prežihov Voranc» z Raven na Koroškem. Prikazali so Voranceve «Samorastnike» v Mikelnovi priredbi. To je bila osrednja gledališka predstava v spomin na 90-letnico rojstva pisatelja Prežihovega Voranca.

● V Galeriji Društva slovenskih likovnih umetnikov na Komenskega 8 v Ljubljani so včeraj odprli novoletno prodajno razstavo. Na prodaj so kvalitetna likovna dela slovenskih

likovnikov umetnikov in to po zmerljivih cenah. Obiskovalci razstave bodo lahko kupili slike, grafike, plakate in voščilnice.

● Inštitut za filmsko umetnost v Firencah je podelil «srebrne kipce» avtorjem in proizvajalnim podjetjem za njihov prispevek novemu evropskemu filmu. Od avtorje, kakšni so Fellini, Bertolucci, Leone in Cavanijeva se je uvrstil tudi jugoslovanski režiser Veljko Bulajić. Novosadska produkcijska hiša Neoplanta pa je dobila

priznanje kot koproducent Bulajićevega «Velikega transporta».

● V Novi Sad so že prispele prve prijave za 29. jugoslovanske gledališke igre «Sterijino pozorje». Slovensko mladinsko gledališče iz Ljubljane je tako prijavilo ker tri predstave in sicer «Jaz nisem jaz» Vita Tauferja. «Strah in pogum» Edvarda Kocbeka v režiji Janeza Pipana, zunaj konkurence pa želj gledališče predstaviti delo «Romeo in Julija» - komentarji v režiji Ljubiše Ristića

in sicer kot originalno odrsko delo po motivih Shakespearove tragedije. Gledališka družina «Histrion» je prijavila delo več avtorjev «Hist (o-e) rijade» v režiji Zlatka Viteza. Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice je prijavilo Plevneševskega «Erigona» v režiji Ljubiše Georgijevskega. Svoja dela so prijavila tudi nekatera gledališča iz drugih jugoslovanskih republik. Zadnji rok prijave za Sterijino pozorje zapade 10. januarja 1984.

● Znani italijanski kulturni delavec Giorgio Depangher je pri založbi Rebellato izdal pesniški prvenec z naslovom «Il ginepro e il vento».

● Pri založbi Mladike je izšla pred kratkim knjiga pesnika Vinka Beličiča, ali bolje, gre za knjigo, posvečeno njegovi 70-letnici. Knjiga z naslovom «Vinka Beličiča pogled nazaj» prinaša daljši intervju, ki ga je imel s pesnikom Marij Maver, nekaj pesnikovih dnevninskih zapisov in bogato bibliografijo.

Drevi v mali dvorani Doma Alberta Sirka

V Križu bodo predstavili osnutek podrobnega regulacijskega načrta

V mali dvorani Doma Alberta Sirka v Križu bodo drevi ob 20. uri uradno predstavili osnutek podrobnega regulacijskega načrta za to vas, ki sta ga po nalogu tržaške občine izdelala arhitekta Kokorovec in Ruggiero. Današnjega srečanja v Križu, na katerega je seveda vabljen vsi prebivalstvo, se bodo udeležili poleg omenjenih arhitektov še predsednik rajonskega sveta za zahodni Kras Slavoljub Stoka ter občinski odborniki za urbanistiko Sergio Pacor, ki je, kot znano, tudi podžupan.

V zvezi z drevisnim sestankom so nam kriške organizacije poslane za objavo naslednje resolucije:

«Kriške organizacije jemljejo na znanje, da je tržaška občinska uprava štirinajst let potem, ko je stopil v veljavo občinski regulacijski načrt, vendarle izdelala osnutek podrobnega regulacijskega načrta za našo vas. Križ je v teh letih zaradi te velike zamude utrpel zelo veliko škodo, tako iz čisto urbanističnega vidika (npr. propadanje zgodovinskega jedra vasi) kot zaradi družbenih posledic, ki izhajajo iz dejstva, da so se morali mnogi mladi pari, zaradi pomanjkanja ustreznih stanovanjskih rešitev, pre-

seliti v mesto ali v bližnje vasi.

Zato v prvi vrsti pričakujemo in zahtevamo, da bo podrobni regulacijski načrt na vsak način usmerjen v preokret tega negativnega družbenega procesa s tem, da bo omogočil mladim vaščanom, da si lahko uredijo, oziroma zgradijo bivališče v domači vasi, ter dal stvarno možnost tistim, ki so odšli, da se vrnejo. V tem okviru pričakujemo, da bo regulacijski načrt služil res stvarnim potrebam tukajšnjega prebivalstva, ki se je doslej lahko za svoje gradbene potrebe naslanjalo le na zgornjo in devinsko-nabrežinsko občino. Tržaška občina mora igrati svojo vlogo, da se prepreči tudi vse morebitne spekulacije in da se ne bi določil urbanistični normativ uresničil v škodo domačinov. Zato smatramo, da mora podrobni regulacijski načrt vsebovati kot priori-

tetno obvezo ureditev kanalizacije, ki jo že več let upravičeno zahtevamo.»

Pred drevisnim srečanjem so imeli zastopniki vaških komponent že več sestankov, na katerih so prišli na dan tudi nekateri pomisleki zlasti kar zadeva širjenje vaških cest, ureditve parkirišč in enosmernih voženj. Poudarjeno je bilo odločno nasprotovanje razlastitvam zasebnih zemljišč tako za širjenje cest kot za ureditev parkirišč, medtem ko se lahko na ustrezen način ovrednoti in torej uporabi občinska in jusarska zemljišča. Upati je le, da bo občina sedaj upoštevala predloge in kritike, ki bodo prišli do izraza tako na današnjem prvem sestanku v Križu kot med celotnim postopkom za proučitev tega osnutka, ki bi ga moral občinski svet predvidoma dokončno odobriti v prvih mesecih prihodnjega leta.

Predstavitve knjige «Komunisti v Trstu»

V dvorani Časnikarskega krožka v Trstu bodo danes ob 11. uri predstavili javnosti knjigo «Komunisti v Trstu», ki prinaša prispevke raznih voditeljev in vidnih predstavnikov trža-

ške partijske federacije. Delo, ki je izšlo pri založbi «Editori Riuniti», bo predstavil pokrajinski tajnik KPI Ugo Poli, prisotni pa bodo tudi avtorji prispevkov.

Nestrpnost v poštnem uradu na Opčinah

Marsikdaj in marsikaj smo že pisali o dogodljajih v poštnem uradu na Opčinah in vselej smo se vrteli okrog ene in iste snovi: narodnostne nestrpnosti. Do Slovencev, seveda. Žal se nam je treba k srčnemu problemu še enkrat vrniti, saj se razmere niso obrnile na bolje, ampak so se še poslabšale.

Openci in prebivalci okoliških vasi, ki zahajajo v omenjeni urad, zatrjujejo, da je duhove razburil Giacomo Munno, 45-letni ravnatelj urada, ki je po rodu iz daljne Foggie in že lep čas služi pri nas. Najprej je več let bil zaposlen v raznih mestnih poštah, zadnja štiri leta pa vodi openskega, kjer je nasledil Slovenko Janežičevo, ki je bila premeščena v Brijuni. Za slovenske koristnike poštne službe pomeni to toliko večji šok.

Giacomo Munno ne zna slovenski: «Od mene, južnjaka, pa že ne boste zahtevali, da govorim slovensko!». Državna zakonodaja določa, da mora ravnatelj poštnega urada v tržaški okolici, kjer bivajo Slovenci, obvladati slovenski jezik. Ne samo: to predvideva tudi sam pravilnik poštne uprave. Toda na kršenje zakonov smo že navajeni, ko gre za probleme Slovencev — pravijo ljudje na Opčinah — nikakor pa nismo bili vajeni obnašanja do strank pa tudi do samih podrejenih, kakršno je značilno za Munno. Kaže, da se je slaba kri namreč razširila tudi med veliko večino uslužbenecv openskega poštnega urada (teh je 16, sicer tudi 5 Slovencev, od tega je ena oseba uradnica, štiri pa so pismonoše) ne glede na narodnost.

Višek je bil dosežen pred kratkim. V dneh, ko za poštne okence izplačujejo pokojnine, ni bilo slovenskim strankam na voljo nobenega uradnika z znanjem slovensčine; edina slovenska uslužbenka je imela opraviti z drugimi reči, in to ne po lastni volji. Ljudje so pisмено protestirali, ravnatelj Munno je prejel takšno pismo tudi od Odbora za zaščito Opčin. «Pa veste, kaj je storil?» so nam potožili Openci, «medtem ko smo v preteklosti smeli na odprtje okenc ob 8.15 čakati kar v veži poštnega urada, da bi ne bili izpostavljeni mrazu, burji ali dežju, nam je Munno dan potem vrata zaprl in ostali nam je bilo treba zunaj. In še: ko je nekega dne pred okencem stal slovenski človek, je Munno zadirčno rekel podrejenemu: 'Pojdi, no, tja, kaže, da oni govorijo jugoslovansko.'»

Prebivalstvo seveda ne ostane križem rok in je sklenilo sprožiti širšo protestno akcijo. Ob tem se vprašuje, kaj čakajo pri osrednji poštni upravi v Trstu, da se stvar enkrat za vselej uredi povoljno in v skladu z zakonom; kajti to, kar se zdaj dogaja, je proti zakonu. (dg)

Sindikata slovenske šole obsoja fašistične izgrede

Novoizvoljeni odbor sindikata slovenske šole - tajništvo Trst se je sestel 6. decembra na prvi seji.

Najprej so si člani porazdelili delovne naloge. Za prvega tajnika izvršnega odbora je bil izvoljen Stanko Skrinjar, za drugega tajnika Marko Pavlin, blagajniško mesto obdrži Iva Boné, odgovorna za državne otroške vrstice je Mariza Santi, za občinske otroške vrstice pa Ida Grgič, za osnovno šolo odgovarjata Evelina Jeza in Mara Verša, za srednje šole in poklicno izobraževanje pa Žilka Marc, pedagoški odsek bo zastopala Marija Besednjak. Za stike s konfederalnimi in manjšinskimi sindikati bodo skrbeli Skrinjar, Pavlin in Jeza.

Po sklepu občnega zbora bo vsak odgovorni odbornik povabil sodelavce za obravnavo sprotne vprašanje.

Odbor je z ogorčenostjo vzel na znanje vest o ponovnih fašističnih izgre-

dih v Trstu proti dvojezičnosti in v odziv na to je poslal konfederalnim šolskim sindikatom pismo s predlogom za srečanje, kjer bi skupno načrtovali pobude za osveščanje italijanskih šolnikov o zaščiti etničnih manjšin s posebnim ozirom na slovensko manjšino v Italiji v luči mednarodnega prava in zakonskih osnutkov, ki so jih stranke predložile parlamentu.

Odbor namerava tudi zbrati slovenske prevode zakonskih osnutkov o globalni zaščiti slovenske manjšine, jih razmnožiti in razdeliti med šolnike, da bi lahko slednji z ustreznim gradivom razpravljali s svojimi dijaki o teh problemih.

● Od 14. do 17. decembra bo v našem mestu mednarodna konferenca na temo «Posledice tehničnega in znanstvenega razvoja na človekove pravice», ki ga prireja tukajšnji mednarodni inštitut za človekove pravice.

Jutri nagrajevanje fotografskega natečaja

Prizadavni člani krožka Foto Trst 80 so letos že drugič organizirali fotografski natečaj barvnih fotografij na temo «Z ljubeznijo...» in diapozitivov na prosto temo. 13 avtorjev je na natečaj poslalo 33 fotografij, medtem ko je bilo za natečaj diapozitivov sprejetih 53 avtorjev z 92 diapozitivi.

V soboto, 10. decembra, bodo ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani slovesno razglasili nagradne, odprli razstavo barvnih fotografij in predvajali diapozitive. K uspehu natečaja so prispevala številna podjetja in organizacije, ki se jim prireditelji še posebno zahvaljujejo.

Po prvem krogu sestankov s predstavniki političnih sil Soglasje o nujnosti po reviziji PEEP deljena mnenja glede načrta za Opčine

Prvi krog posvetovanj, ki so jih imeli predstavniki Kmečke zveze, openskih organizacij in lastnikov s predstavniki demokratičnih političnih sil o vprašanju načrtov za ljudske in cenene gradnje (PEEP), za katere zahtevajo, da jih je treba pred vsakim posegom v periferiji najprej revidirati, je za nami. Predstavniki omenjenih organizacij so se tako v preteklih dneh srečali s predstavniki SSK, PSI, KPI z županom Richettijem in občinskim odbornikom za urbanistiko Pacorjem ter s predstavniki PSDI. V prihodnjih dneh se bodo sestali še s predstavniki drugih političnih sil.

Kaj bi lahko rekli o sadovih teh sestankov? Predvsem bi poudarili dejstvo, da so vse politične sile podrtale nujnost in se s tem strinjale z zahtevo KZ, da je treba omenjene načrte za ljudske gradnje revidirati, saj so bili sprejeti v veliki naglici in brez vsakega posvetovanja s prebivalstvom ravno pred iztekom mandata takratni Spaccinijevi občinski upravi. Da je treba načrte revidirati je bil mnenja tudi župan Richetti; s tem v zvezi gre dodati, da je strokovna skupina OICOS že oddala tržaški občini prvi del študije, ki bi morala postati osnova za revizijo omenjenih načrtov; občina mora dati svoje mnenje o tem prvem delu študije in kolikor bi to mnenje bilo pozitivno, bo treba preiti k drugi fazi, to je k izbiri področij za ljudske gradnje.

Glede revizije načrtov PEEP, kot vidimo, obstaja določeno soglasje doslej kontaktiranih političnih sil in tudi same občinske uprave. O soglasju pa ni moč govoriti ko se postavlja vprašanje uresničitve načrta

PEEP za Opčine; mnenja političnih sil in tudi občinske uprave so si glede tega vprašanja deljena. Po besedah župana Richettija ni občinska uprava pripravljena zamrzniti tega načrta, ker mora spoštovati obveze, ki jih je sprejela z raznimi zadugami; kvečjemu je pripravljena pristati le na kakšne tehnične spremembe omenjenega načrta.

Tako stališče je v nasprotju s tem, kar so zahtevali KZ in prizadeti lastniki z Opčin. Je tudi v nasprotju s stališči, ki so jih glede tega problema zavzele nekatere politične sile, ki so v občinskem odboru. Prav na zadnjem od omenjenih sestankov so predstavniki PSDI poudarili, da je treba ljudske gradnje v okviru načrta PEEP na Opčinah zamrzniti, dokler ne bo prišlo do preverjanja o izbiri takih lokacij, ki so po njihovem mnenju neutemeljene. Tudi komunisti so se načelno strinjali za njihovo zamrzitev, obenem pa predlagali, da se za nekatera urbanistično sporna področja poiščejo kompromisi z alternativnimi rešitvami.

Proti zamrznitvi so se v bistvu izrekli socialisti, ko so poudarili, da je s tehničnega vidika čimprej potrebna revizija omenjenih načrtov in da bi se poiskale ustrezne rešitve, kar pomeni, da je treba rešiti še razpoložljive kmetijske površine ter obnem zagotoviti stanovanjske potrebe na področjih, kjer je to potrebno. Stranka Slovenske skupnosti, s katero so se predstavniki KZ in prizadeti lastnikov najprej sestali pa je s svoje strani potrdila, da bo spoštovala obveze, ki jih je svoj čas sprejela glede revizije teh načrtov.

Intervjuji o Slovencih z italijanskimi someščani

Kako konkretno izboljšati medsebojne odnose?

Zakonski predlogi za zaščito naše skupnosti so podobno kot v prejšnjih letih spet dvignili v Trstu val prahu. Fašisti imajo spet priložnost, da potegnejo iz svojih arhivov izrabljena gesla in da se proslavljajo s šovinističnimi akcijami. Nasedajo jim mladi, ki od starih niso prejeli tiste kulturne dediščine, s katero se Trst od vedno hvali. O Slovencih je spet postalo modno razpravljati, tako na ulici kot v meščanskih salonih. Priložnost smo izkoristili tudi mi, zato da bi od italijanskih someščanov, ki živijo in delajo na raznih družbenih področjih, izvedeli, kaj, menijo o nas. Postavili smo jim naslednje vprašanje:

«O odnosih med Italijani in Slovenci, ki živijo v teh krajih v tesnem stiku, se pogosto govori, kot se dogaja zadnje čase, v vročem tonu in z medsebojnimi predsodki. Tudi mimo kontingentnih problemov, kaj mislite o Slovencih in kaj bi po vašem mnenju bilo potrebno konkretnega storiti, da bi izboljšali medsebojno poznavanje?»

BRUNO DEGRASSI
pokrajinski tajnik CISL

«Kot znano, niso imeli odnosi med Italijani in Slovenci v tem obmejnem pasu tistega prepleta, ki je nujen pri utrjevanju demokratičnega življenja v krajih, kjer živijo v tesnem stiku prebivalci različnih jezikov. Predstavitelji zakonskih predlogov za zaščito slovenske manj-

šine v parlamentu, kot predvideva ustava, je ponovno vzbudila «protislovensko» nestrpnost, ki jo nekateri v raznih fazah, od poveljnih časov sem, nizkotno instrumentalizirajo, zato da bi umetno ločevali Italijane in Slovence ter razkrajali naše politično, socialno in gospodarsko tkivo.

Kljub temu, da priznavamo in pravilno valoriziramo hude boje in žrtve, ki jih je prebivalstvo teh krajev darovalo proti fašizmu, za svobodo, demokracijo in sožitje, nam vsem demokratom še ni uspelo, od osvoboditve do danes, razviti vseh pobud za kulturno sočudenje in civilizirano sožitje med etničnima skupinama, ki tu živita. Da izboljšamo poznavanje in odnose med Italijani in Slovenci v Italiji ter med Slovenci, Hrvati in Italijani v Jugoslaviji je nujno, da se konkretno spopademo z vsakodnevno stvarnostjo v družini, v šoli, v gospodarskih organih, v političnih, socialnih, kulturnih in športnih strukturah, mimo obstoječih predsodkov. Absolutno prednost moramo dati človeškimi vrednotam, med katerimi je temeljnega pomena kultura, zato da ustvarimo v dejanjih, in ne le v besedah, civilizirano skupnost med tu živečima etničnima skupinama.»

PAOLO CONDO'
novinar italijanskega dnevnika
«Il Piccolo»

Ker po svoji naravi ne delam nobene vrste diskriminacije med ljudmi, ki jih poznam (razen ko je to vezano na inteligentnost in simpatijo), se s težavo poglabim v problematiko neke etnične manjšinske skupine, kot je slovenska. Imam veliko slovenskih prijateljev, toda to, da so Slovenci, ni bistveno, zame ima

to isto vrednost kot biti visok, ljubiti gledališče ali nositi naočnike. Zavedam se, z druge strani, da ne mislijo vsi kot jaz in da bi bilo torej pravično, da bi z zakonom priznali manjšini tisto vrsto pravic, za katere se mi še sanja ne, da bi jih zanikal. Po drugi strani pa imam vtis, da obstojajo «normalni» in «integralistični» Slovenci: menim, da bi emarginacija «ajatulahov» na obeh bregovih povečala možnost za debato in boljše poznavanje med Italijani in Slovenci. In poznavanje, sem prepričan, bi rešilo vsak problem.

GINO D'ELISO
kantavtor

«Ker sta moja starša iz južne Italije, nisem prepojen s starimi sovraštvi med Italijani in Slovenci, ki so nastali iz irendentističnih ali drugih razlogov. Sovraštva nisem pil, kako bi rekel, z materinim mlekom. Zato je bilo zame relativno lahko, da sem se z vedrino približal celi vrsti slovenskih prijateljev, s katerimi sem sodeloval na glasbenem področju v prvih letih svojega udejstvovanja, brez nikakršnih problemov. To je z osebnega stališča. Kar pa se tiče protislovenskih fašističnih izgrediv in raznih podobnih neumnosti, ki se jih tu pa tam izmislijo, menim, da so fašisti zelo spretni pri izrabljanju dezinformacije mladim. Take pobude med drugim pridejo na dan vedno, ko vlada določena ideološka praznina. Denimo danes: mladinskega gibanja ni nikjer, kar ga je bilo, se je porazgubilo in razvrednotilo, mladim pa je čisto generacijsko všeč, da se lahko za nekaj razpištolijo. Vseč jim je imeti zastavo, v imenu katere mobilizirati sile in si morda tudi razbiti nos. Levica ali na

splošno demokratične organizacije ne ponujajo mladim nič novega, razen zelo ohlapnega angažiranja za mir. Jasno je, da ustvarjajo ta praznina ugodna tla za fašistično rovarjenje, ob tem pa igra vlogo tudi ne bolj opredeljena želja, ki jo mladina ima po uporništvu. Uprimo se, proti čemurkoli, protestirajmo, niti ni važno zakaj. To izkoristijo fašisti.

Nekaj drugega pa bi rad povedal o vas. Kot vsem manjšinam se vam lahko očita preveliko samoobrambo, avtoprotekcionizem, kar pa je z druge strani razumljivo iz najrazličnejših zgodovinskih, gospodarskih in političnih razlogov. Je pa res, da bi lahko bili bolj odprti. Primer: lani je bil v tržaškem Avditoriju večer slovenskih ansamblov. Nepojmljivo se mi zdi, da zaradi dezinformacije italijanski glasbeniki nismo o tem vedeli ničesar. Gre za neke vrste sramežljivost, se mi zdi. To so mi potrdili pred dnevi tudi v Kranjski gori, kjer sem snemal recital za novoletno oddajo na koprski televiziji. Ta nedostopnost pa se mi zdi, da je malo povsod, tudi v Dolini Aoste ali v Poadižu. Res je tudi, da v Italiji «slavni» ne pomeni le narodnost, ampak tudi državo, ki meji na Vzhod, kar nas Evropejce hudo plaši. O teh stvareh bi bilo treba globlje razmisлити. Na primer: zakaj so vaše gledališke strukture (razen izjeme za Franco Rame) tako zaprte? Mislim, da bi gotovo koristilo izmenjavi in poznavanju, če bi mi lahko imeli koncerte v vaših gledališčih. Vem za veliko prijateljev, tudi iz gledaliških skupin, ki so zaprosili prostor za nastop ali za vaje, pa so vedno prejeli negativen odgovor. Izjeme so pravi čudeži.»

Pripraviła NADJA FILIPČIČ

Proslava ob 15-letnici moškega zbora Fran Venturini

Slovinci pri Domju za kulturo sožitja

«Dobro se zavedamo, da ima društvo, ki deluje na narodnostno tako mešanem območju, večje ovire. Vendar ponosno ugotavljamo, da nam je uspelo vzpostaviti dobre prijateljske stike z italijanskim narodom v našem kraju, saj v društvu aktivno deluje tudi več članov italijanske narodnosti. Te prijateljske vezi želimo še dalje krepiti, da s tem ustvarjamo vzdušje mirnega sožitja s pripadniki večinskega naroda.»

Tako je naglasil predsednik KD Fran Venturini Boris Kocijan v priložnostnem govoru med večeršnjo proslavo v boljšem gledališču Franca Prešeren ob 15-letnici ustanovitve moškega pevskega zbora in obnovitve kulturne dejavnosti med Slovenci od Domja in iz bližnjih zaselkov tam na prepihu med dolinsko in tržaško občino. «Pravijo, da je zbor dobil ime po skladatelju Franu Venturiniju, ker se takrat nihče ni spomnil, da je pri Domju delovalo takoj po vojni društvo, ki je nosilo ime po domačinu in antifašistu Ivanu Kralju - Mirku.» Je dejala Nevenka Samec, ki je skupaj s Sereno Kozino povezovala program. In Serena: «Pravili so tudi, da zbor ne bo dolgo trajal, ker deluje na narodnostno mešanem in ogroženem ozemlju. Pa so se zmotili! Zbor šteje danes kar 40 članov.»

Njegov prvi uradni nastop je bil 1. novembra 1969 pred spomenikom padlim pri Domju, od takrat do danes je nastopil 235-krat, njegovi pevovodje so bili Cveto Marc, Rudolf Francelj in — občasno — Drago Petaros, Drago Žerjal, Ignacij Ota, Vlado Švara in Stanko Zidarič, a od leta 1976 ga vodi Ivan Tavčar. Zbor redno sode-

luje na reviji Primorska poje, večkrat je snemal za Radio Trst A ter za koprski in ljubljanski radio, imel je številne nastope v Sloveniji pa tudi v Beneški Sloveniji in v notranjščini Italije, tako leta 1982 v Marzabottu v Reggiju Emiliji, ki je sklenil sporazum o prijateljstvu z dolinsko občino itd. Zbor je tudi pobraten z zborom Loški glas iz Zagorja ob Savi.

Predsednik KD Fr. Venturini Kocijan je med drugim še poudaril nujno po krepitvi vezi z matično domovino in pravilni politiki do mladih in najmlajših, ki bodo v prihodnosti morali nadaljevati delo starejše generacije. Društvo je očitno že na dobri poti: prizadeva si gojiti najtesnejše odnose s šolo, razen tega je ustanovilo otroški zbor in dramsko skupino. «Današnje slavje je izraz sodelovanja med različnimi rodovi, ki se trudijo k skupnim ciljem,» je pripomnil Kocijan in v resnici se je proslava začela s skupnim nastopom moškega in otroškega zbora Fran Venturini. Slednji deluje že drugo leto, šteje 24 članov, vodi pa ga priznana dirigentka Frida Valetič ob zasloni Tatjane Blokar in Suzane Žerjal. Na proslavi je nabito dvorano navdušil z narodnimi Dekle na vrtu in Škrjanček poje, umetnima šaljivima Zjutraj in Pika ter domovinsko borbeno Naš Kras.

Vrhunec prireditve je bil seveda koncert moškega zbora Fran Venturini, ki je pod suverenim vodstvom Ivana Tavčarja izvajal sledeče skladbe: J. Gallusa Ecce quomodo, U. Vrabca Sinoči me je dekle vprašalo, dalje Jutri gremo v napad in Ko-

mandant Stane, Venturinijeve Zvezde žarijo, Lovska in Nocoj, pa oh, nocoj, potem Teče mi teče vodica, italijansko L'aurora, dalmatinsko O mi mi in rusko Kalinka, nazadnje pa Simonitijsko Na Vipavskem.

Kulturni spored, ki ga je izvirno in skrbno pripravila in zrežirala Tatjana Turko, je zajemal še kratek zgodovinski prežet družbenega delovanja v izvedbi fantov in deklet. Priказ družbenopolitičnega okvira, ki je bil in je še zaskrbljujoč, ni izpadel papirnato suhoparno, ampak je bil živ, celo šegav, vsekakor pomenljiv; poseben pečat življenjskosti sta mu vtisnila Dora (Dorjana Kofol) in Valentin (Valerij Kozina) s sporočilom

preteklo borbenosti našega človeka, ki mora biti tudi borbenost bodočega rodu.

Jubilantom so s pozdravnimi nagovori čestitali župan Edvin Švab, predstavnik ZSKD Ignacij Ota in zastopnik Koordinacijskega odbora kulturnih društev občine Dolina Vojteh Lovriha, brzojavko je poslal Venturinijev sin Oskar s drugimi, navzoči so bili predstavniki naših osrednjih organizacij in ustanov ter društev pa tudi zastopniki jugoslovanskega generalnega konzulata in kulturnih organizacij iz Slovenije. Član KD Slavica iz Ricman je na prapor KD Fr. Venturini pripel trak prijateljstva. (dg)

Pozdrav Ignacija Ote. Desno Boris Kocijan

Slovenski in italijanski otroci skupno pripravljajo baletno igro

«Črček in mravlja» je naslov baletne igre, ki bo prihodnji teden na odru bivše kinodvorane Cristallo v Trstu združila približno devetdeset slovenskih in italijanskih otrok. Toliko je namreč nastopajočih, ki so povečini učenci tržaških osnovnih šol, nekaj pa je tudi malčkov iz vrtca ter učenec nižjih in višjih srednjih šol.

Pobudo za baletno uprizoritev Ezo-pove basni je dal slovenski dijaški dom v Trstu, delo pa poteka pod pokroviteljstvom Slovenskega stalnega gledališča in Stalnega gledališča Furlanije - Julijske krajine ter ob sodelovanju Ljudskega gledališča iz Trsta «La Contrada» ter Pionirkega gledališča z Reke, katerega član je tudi režiser in koreograf predstave Joža Komljenović.

Ezopova basen, ki je že sama po sebi privlačna baletna uprizoritev slovenskih in italijanskih otrok, pa je poleg tega zanimiva tudi zaradi bogatih kostumov in pisane scenografije, ki so sicer last reškega Pionirkega gledališča, odlična glasbena spremljava pa je sestavljena iz odlomkov iz klasičnega glasbenega repertoarja v sodobni priredbi.

Naj omenimo, da je letošnji balet «Črček in mravlja» že tretja predstava te vrste in je sad dejavnosti, ki se je začela v tržaškem dijaškem domu že leta 1980 z uprizoritvijo baletne pravljice Sneguljica, lansko leto pa so se italijanski in slovenski otroci predstavili v Trstu in na številnih gostovanjih z baletom «Ostržek». Že lani je zahajalo na vaje v tržaški dijaški dom več italijanskih otrok, sodelovanje med domom in italijanskimi šolami, pa je bilo takrat osnova predvsem na dobri volji posameznikov. Letos so se za skupno pobudo odločili mednarodni sveti in ravnatelja dveh didaktičnih okrožij, pri čemer pa sodeluje skoraj štirideset otrok s petih italijanskih osnovnih šol ter iz enega vrtca.

Naj dodamo, da sta si pokroviteljsvo nad pobudo prevzeli tržaška hra-

nilnica «Cassa di Risparmio» ter Tržaška kreditna banka, pri vajah, ki potekajo že dva meseca v dijaškem domu, pa pomagajo tako domski vzgojitelji kot starši in učitelji nekaterih italijanskih šol.

Premiera baletne igre «Črček in mravlja» bo na sporedu prihodnje sre-

do v kinodvorani Cristallo. Ravno v času, ko skušajo v Trstu nekatere nazadnjaške sile z lažno propagando in osamljenimi pobudami zaneti sovražstvo med tu živčima narodnostnima skupnostima, bodo torej italijanski in slovenski otroci skupno stopili na oder in odraslim pokazali, kaj pomeni sodelovati v prijateljstvu in mirnem sožitju.

Javna debata o službi za pomoč handikapiranim

V avli Ferrero na sedežu filozofské fakultete tržaške univerze bo danes ob 18. uri tiskovna konferenca in javna razprava o položaju občinske službe za pomoč handikapiranim. Poročila bodo imeli zdravstveni ravnatelj teritorialnih služb Furlanije - Julijske krajine in Veneta dr. Lazzerini, ravnatelj inštituta za psihologijo tržaške univerze prof. Luccio in odbornik za socialno skrbstvo tržaške občine Delbello.

Solidarnost z Južno Ameriko

V našem mestu se v teh dneh vrstijo solidarnostne pobude v podporo zatiranim državam in narodom Latinske Amerike. Tako je včeraj sklenila obisk v naši deželi delegacija čilske demokratične opozicije, ki je imela vrsto srečanj s predstavniki krajevnih oblasti, sindikatov in levčarskih strank. Kot znano bo združenje «Italija - Čile» priredilo spomlad v Trstu mednarodno srečanje o «kulturi begunstva», ki ga je že uradno podprla sama dežela Furlanije - Julijska krajina. V zvezi s tem obiskom gre še dodati, da se je član omenjene delegacije in predstavnik KP Čila Antonio Leal v torek srečal s člani odbora tržaške federacije KPI ter jim poročal o položaju v tej južnoameriški državi.

V gledališču Cristallo pa je bila v sredo, kot smo že poročali, solidarnostna manifestacija z Nikaragvo in z ostalimi narodi Srednje Amerike, ki se borijo za svobodo in za neodvisnost izpod imperialističnega jarma.

Na sliki: Govorniki na shodu v gledališču Cristallo.

CGIL obsodil fašistične provokacije

Številnim protestom zoper zadnje fašistične protislovenske izpade se je včeraj pridružil še pokrajinsko vodstvo sindikata CGIL, ki je obsodilo pomanjkanje slovenskih šol pri Sv. Ivanu in Sv. Jakobu. Dejanja so zakrivilo dobro znani provokatorji, piše v sporočilu CGIL, ki hočejo na ta način skaliti dobre odnose med slovensko in italijansko narodnostno skupnostjo.

CGIL ob tem obsoja predvsem zadržanje policijskih in šolskih oblasti. Kvestura in sile javnega reda niso nikoli preprečile podobnih akcij, kljub temu da dobro vedo, odkod izvirajo vsa ta nasilna dejanja. Prav zaradi tega CGIL poziva sile javnega reda, naj pozorneje in budno pazijo, da se kaj takega ne bi ponovilo.

CGIL obenem poziva šolsko skrbništvo naj končno v prvi osebi poseže, da bi lahko italijanski dijaki na šolah dobili prepotrebne in neizkrivljene informacije o slovenski manjšini v Italiji, o njeni zgodovini, kulturi, o njenem udejstvovanju na družbenem, gospodarskem in drugih področjih. Doslej je bilo res nekaj pobud v tej zvezi (na primer pobude šolnikov, staršev, dijakov, pokrajinskega antifašističnega odbora), čas je, da tudi šolsko skrbništvo, šolski sveti in druge šolske strukture opravijo svoje, da bi bila šola res prostor vzgoje in ne instrument v rokah reakcionarnih sil, ki izkoriščajo dezinformacijo za sejanje narodnostne mržnje med mladino.

Datumi izpitov za profesorje

Deželni šolski urad je objavil datume pismenih izpitov za redne natečaje za vstop v stalež učnega osebja na višjih srednjih šolah in za dosego habilitacije za drugo fazo (december 1983 — januar 1984).

Slovenski kandidati bodo opravili pismene preizkuse na liceju Prešeren (Vrdeška cesta 13/1), vedno z začetkom ob 8. uri. 16. decembra bo izpit za profesorje italijanskega jezika in književnosti; 20. decembra bosta na sporedu izpita iz trgovinskih disciplin in angleščine (1. del); 21. decembra iz industrijske kemije (1. del), pravnih in gospodarskih disciplin (1. del) ter angleščine (2. del); 22. decembra bosta na sporedu drugi del preizkušnje iz industrijske kemije in pravnih in gospodarskih disciplin; 11. januarja bodo delali izpit iz risanja in zgodovine umetnosti (1. del); dan kasneje bo na sporedu drugi del tega izpita, obenem pa tudi izpit iz matematike.

Drevi na Opčinah predavanje o marksistični misli pri nas

V openskem Prosvetnem domu bo drevi zgodovinar Boris Gombač predaval o razvoju marksistične misli na Tržaškem. Predavanje, ki se obeta zelo zanimivo, prireja knjižnica «Pinko Tomažič in tovariši» v počastitev stoletnice smrti tega velikega političnega in družbenega misleca, kateri je posvečen ves cikel predavanj. Pred Gombačem je na Opčinah že govoril prof. Klopčič, današnje predavanje se bo začelo ob 20. uri.

Čez teden dni odprtje šolskega leta Zavoda združenega sveta

Novo šolsko leto devinskega Zavoda združenega sveta Jadranskega morja bodo svečano odprli čez teden dni, prihodnji petek, ob navzočnosti predsednika senata Francesca Cossiga. Kot smo že poročali, bo svečanost odprtja tokrat v Gorici, in sicer v tamkajšnjem Avditoriju z začetkom ob 10. uri. Napovedujejo prisotnost goriskega župana Scarana, župana devinskega nabrežinske občine Škerka, predsednika zavoda posl. Belcija, podpredsednika mednarodnega sveta Zavodov združenega sveta Antonina Besseja, predsednika deželne od-

VZPI-ANPI obsodilo fašistično izzivanje

Pokrajinsko predsedstvo VZPI - ANPI je na svoji zadnji seji odobrilo resolucijo, ki izraža zaskrbljenost zaradi poskusov, da bi politično in moralno legitimirali MSI, to pa predvsem z lažnim prikazovanjem dogodkov iz obdobja 1922 - 1943, tako na vsedravnih kot na krajevnih ravni. Prav v Trstu so na primer ob 40-letnici osvobodilne vojne objavili knjižico o «podvigih» tukajšnjega škvaldrizma pod vodstvom Francesca Giunte, ter natisnili lepake z vzklikanjem Mussoliniju in salojski republikli, v sozvočju z raznimi založniškim pobudami na vsedravnih ravni.

Prav v takem ozračju je prišlo v Trstu do škvaldrističnih napadov na slovensko manjšino in do sramotne kampanje blatenja antifašističnega odporništva, medtem ko so na šolah skušali vžgati nacionalistični spopad na osnovi dezinformiranja in izkrivljanja resnice glede zakonskih predlogov za globalno zaščito slovenske manjšine. Ti poskusi niso sicer imeli velikega uspeha, so pa vendar motili reden potek šolskih dejavnosti.

Dokument ANPI se zaključuje s pozivom italijanskim in slovenskim antifašistom vsem demokratičnim silam, republiškim ustanovam in pristojnim oblastem, da bi napravili konec tovrstnim izzivalnim dejanjem in da bi obnovili spoštovanje moralnih, socialnih in političnih vrednot, odprnštva, ki lahko zamajajo miroljubno sožitje krajevnega prebivalstva ter prijateljstvo in sodelovanje s sosednjimi državami.

● Predvečerašnjim se je sestalo pokrajinsko vodstvo PSI, ki je obravnavalo politični položaj na krajevni ravni. Osrednje poročilo je imel tajnik Seghene.

Ob izgubi

Antonia Liberia

(nekdanega tajnika Zdrženja Italija - SZ)

se ga z žalostjo spominjajo tovariši in prijatelji Zdrženja Italija - SZ.

Pogreb bo jutri, 10. decembra 1983, ob 10.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališču pri Sv. Ani.

Trst, 9. decembra 1983

Dve novi slovenski trgovini

V soboto sta na Opčinah (Narodna ulica 28) odprla trgovino z delikatesami Mira in Robi Franco. Trgovska dejavnost na Opčinah se je zadnje čase znatno okrepila (sobotna slovesnost je nov spodbuden dokaz) in to zlasti po zaslugi in naraščajočem podjetniškem prizadevanju slovenske narodnostne komponente

Pred kratkim se novo veleblagovnico odprli tudi v Ul. Brigata Casale 11 (v bližini dvorane «Paradiso»). Trgovino «Mercatone Triestino» upravlja družina Cerkvenič

Gledališča

ROSSETTI

Danes, 9. decembra, ob 20.30 je na sporedu izven abonmaja glasbena predstava s Peppejem Barro in Concetto Barro. 30-odstotni popust za abonente Teatra stabile.

VERDI

Jutri, 10. decembra, ob 20. uri zadnja predstava Puccinijeve opere «La fanciulla del West» (reda C/E).

CANKARJEV DOM - Ljubljana

Velika dvorana

Danes, 9. decembra, ob 20. uri jazzovski večer plesnega orkestra RTV Ljubljana. Gost večera jazzovska pevka iz ZDA Joan Faulkner.

Mala dvorana

Jutri, 10. decembra, ob 10. uri otroška matineja - Dušan Radović: «Mala črka» (Malo slovo).

Razstave

Do 12. decembra (II. preddverje): Izbrana natečajna dela za oblikovanje zasnoval celotne grafične podobe Cankarjevega doma.

Do 13. decembra — Sprejemna dvorana — Gospodarsko informativna razstava «Beograd včeraj, danes, jutri».

Od 18. do 30. decembra (Sprejemna dvorana): Novoletna razstava «35 let Lutkovnega gledališča Ljubljana».

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 9. decembra, ob 19.30 ter jutri, 10. decembra, ob 10.00 in 19.30 N. Robertovič Erdman: «Mandat». Gostovanje Primorskega dramskega gledališča v Prešernovem gledališču v Kranju.

Kino

La Cappella Underground 17.00, 19.30 in 22.00 «Pumping Iron». A. Schwarzenegger, L. Ferringo, M. Ktaz, F. Columbu.

Eden 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 «La chiave». Režija Tinto Brass, igra S. Sandrelli. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00, 17.30, 19.00, 20.30 in 22.15 «Staying alive». John Travolta, Cynthia Rhodes.

Nazionale Dvorana št. 1 15.45 — 22.10 «I piaceri di Cindy». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 «Nati con la camicia». B. Spencer, T. Hill. Za vsakogar.

Dvorana št. 3 16.30 — 22.10 «Bad boys». Neprimeren za mladoletnike.

Grattacielo 16.00, 18.00, 20.00 in 22.00 «War games, giochi di guerra». Matthew Broderick in Dabney Coleman.

Mignon 15.00, 17.20, 19.40, 22.00 «Mary Poppins». Julie Andrews in Dick Van Dyke.

Aurora 16.30 — 22.00 «Zero in condotta». Barvni film za vsakogar.

Capitol 16.30 — 22.00 «Tootsie». D. Hoffman.

Moderno 17.30, 19.00, 20.30, 22.00 «I ragazzi della 56. strada». Matt Dillon.

Radio 15.30, 17.00, 18.30, 20.00 in 21.30 «Cristine». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 «Tu mi turbi». R. Benigni.

Lumiere 17.00, 18.40, 20.20 in 22.00 «Tutto quello che avreste voluto sapere sul sesso ma non avete mai osato chiedere». Woody Allen. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 «2001 odissea nello spazio».

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12, vabi v nedeljo, 11. t.m., na ogled diapozitivov dr. Adriana Sancina: CAR SAHARE IN NJENIH LJUDSTEV V ZGODOVINI PET TISOČ LET. Začetek ob 17. uri.

Slovensko kulturno društvo Barkovlje obvešča, da bo danes, 9. decembra, ob 20.30, odborova seja.

Društvo slovencev miliske občine vabi na GLASBENO - DRUŽABNI VEČER ob 6. obletnici delovanja pevskega zbora Jadran jutri, 10. decembra, ob 20. uri v Ljudskem domu pri Korošcih. Nastopili bodo: kantavtor Ivo Tula, harmonikarji Glasbene šole ter moški pevski zbor Tabor z Opčin.

SKD Tabor - Knjižnica «P. Tomažič in tovariši» danes, 9. decembra, ob 20.00 bo v Prosvetnem domu predavanje zgodovinarja Borisa Gombača «Razvoj marksistične misli na Tržaškem». Udeležite se razprave!

Foto Trst 80 vabi na večer fotografškega natečaja, ki bo jutri, 10. t.m., ob 19.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20/II. Predvajanje diapozitivov, razstava fotografij in nagajevanje.

TPPZ P. Tomažič - Pozor! Danes, 9. decembra, ob 20.30 v Partizanskem domu v Bazovici glavna vaja celotnega ansambla za nastop v tržaškem avditoriju, kjer bomo nastopili za delegacije sindikatov nekaterih evropskih dežel. Priporočamo prisotnost vseh in točnost.

KD Vesna in SKD I. Gruđen prirejata KONCERT AKADEMSKEGA ZBORA F. PREŠEREN IZ KRANJA. Jutri, 10. decembra, ob 20. uri v Domu A. Sirkja v Križu.

Čestitke

Danes praznuje teta BETA 80 let. Vse najboljše in da bi bila čila in zdrava še dolgo let ji želijo vsi domači.

Danes praznuje v Repnu 8. rojstni dan MATTEO RAVBAR. Da bi bil zdrav in vesel mu želijo mama, tata, sestra Barbara, nona in nono.

Danes praznuje v škodnju rojstni dan NATASA TAUCER. Polno zdravja, veselja in uspehov v šoli in življenju ter da bi se ji izpolnile vse želje ji želita nona Justa in nono Rudi.

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 9. decembra VALERIJA Sonce vzide ob 7.33 in zatone ob 16.21 — Dolžina dneva 8.48 — Luna vzide ob 11.36 in zatone ob 20.51.

Jutri, SOBOTA, 10. decembra SMILLIAN

Vreme včeraj: temperatura zraka 5,4 stopinje, zračni tlak 1024,5 mb nestanovit, veter sever 32 km na uro s sunki 55 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje zelo razburkano, temperatura morja 10 stopinj.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Trg sv. Ivana 5, Trg sv. Jakoba 1, Ulica dei Soncini 179, Ulica Revoltella 41, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini 1). (od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg Garibaldi 5, Ulica Diaz 2, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini 1).

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Trg Garibaldi 5, Ulica Diaz 2, Zgonik, Milje (Drevored Mazzini 1).

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 228-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sestlan: tel. 209-197.

KD PRIMOREC

vabi na odprtje razstave

keramik

GABRIJELE OZBIČ

in tapiserij

MAGDE STARC-TAVČAR

Otvoritev danes, 9. t.m., ob 20. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Umetnici bosta predstavila likovnika Bogomila Doljak in Deziderij Svara. Nastopil bo mlajši mladinski zbor kulturnih društev Lipa, Primorec in Slovan.

Koncerti

Glasbena matica Trst - Kulturni dom. 3. abonmajski koncert v torek, 13. t.m., ob 20.30 - DUBRAVKA TOMŠIČ, klavir. Na sporedu Mozart, Beethoven in Chopin. Prodaja vstopnic v pisarni Glasbene matice in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Razstave

V foyerju Doma A. Sirkja v Križu je še jutri, 10. decembra, med 18. in 21. uro na ogled razstava o delavskem gibanju.

PD Kolonkovec - Salita di Zugnago 46 razstavlja od 5. do 11. t.m. staro pohištvo, perilo in druge predmete. Urnik: vsak dan od 16. do 18. ure; v nedeljo, 11. t.m., pa od 9.30 do 12. in od 16. do 18. ure.

SKD Slavec obvešča, da v galeriji Babna hiša v Ricmanjih razstavlja člani Društva zamejskih likovnikov do vključno 17. decembra. Urnik: ob četrtih od 19. do 21. ure, ob sobotah od 17. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 12. ure.

Razna obvestila

V Društvu slovenskih izobražencev bo v ponedeljek, 12. t.m., govoril lazarist mag. Drago Ocvirk na temo: «Temelji teološke usmeritve po koncilu». Začetek ob 20.30.

SSK - Sekcija za Vzhodni Kras prireja jutri, 10. decembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah DRUŽABNO SREČANJE z ogledom dveh zanimivih filmov inž. Marjana Jevnikarja in družabnostjo. Vabljeni!

KRUT - Krožek za rekreacijsko udeleževanje na Tržaškem - sekcija Opčine vabi vse, ki so stari nad 40 let in bi se radi udeležili telovadbe pod strokovnim vodstvom, da se za informacije zgledajo pri Luciji Hrovatin, tel. 211-161 ali pa v baru Prosvetnega doma na Opčinah.

ŠD Mladina prireja od 26. decembra do 1. januarja 1984 zimovanje v Kranjski gorji. Vpisovanje in informacije v Domu A. Sirkja v Križu (tel. 220-505) od 18. do 22. ure.

Izleti

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan vabi na silvestrovanje v Lipico. Preskrbljen prevoz. Vpisovanje do 12. t.m. v Ulici Valdirivo 30/II. nadstr. danes, 9. decembra, od 17. do 19. ure, tel. 64459 ali 732-858.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

POSREDNIŠKA agencija za nakup in prodajo nepremičnin išče kliente. Telefonirati na tel. št. (040) 224-426 od 10. do 12. in od 16. do 18. ure.

ZOBOZDRAVNIK Ivo Petkovšek obvešča, da bo odsoten od 26. do 31. decembra.

V DOLINI, verjetno na srečanju z borci 27. novembra letos, je bila izgubljena zlata zaponka. Poštenega najditelja prosim, da se zgleda na tel. 228-156.

ČREVA, začimbe in vse potrebno za koline prodaja semenarna Pri Mili v Dobreduhu, Mučeniška ulica 1.

RIBARNICA MRAK MILOŠ v Križu se priporoča. Vsak dan sveže ribe in morski sadeži.

KUPIM staro hišo po možnosti z vrtom, tudi delno porušeno. Telefonirati na 818-141 od 17. do 19. ure.

ZLATARNA Nivea Cecchi - Tul. Mačkole 130, nudi ob priložnosti bližnjih praznikov bogato izbiro nakita in različnih zlatih ter srebrnih izdelkov po najugodnejših cenah.

UGODNO prodam svetlo in udobno stanovanje, 59 kv. m. Tel. 040/743-988.

Za vaše zlate želje
draguljarna
Malalan
Narodna ul. 28 Opčine

PREŠITE ODEJE

za navadne - zakonske - otroške postelje, vse že na razpolago v skladišču. Darilo drugim, darilo sebi.

PREPROGE

pošiljka orientalskih in modernih preprog in tekačev.

ITALPLAST

Trst Ospedale 7 - TRST

Ivan Maver 90-letnik

prvi privozil skozi cilj. Športna žilica mu ni dala miru; tudi v Sloveniji se je izkazal kot zelo priljubljen organizator te športne zvrsti.

Ob visokem jubileju želimo Ivanu Maverju še na mnoga leta, da bi še dolgo zdrav in čil prebiral naš dnevnik, katerega je bil tudi sodelavec.

OSKAR KJUDER

«LINEA» ... AQUASCUTUM!

Angleški stil. Priznani krojaški mojstri so sešili plašče, površnike, lodne in izredno elegantno krojene dežne plašče. Njihov stil: Aquascutum of London! Bogata izbira v trgovini «LINEA», Ul. Carducci 4, Trst.

ENTE NAZIONALE PER L'ENERGIA ELETTRICA
DRŽAVNA USTANOVA ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

ROMA — VIA G. B. MARTINI 3

OBVESTILO LASTNIKOM OBVEZNIC

Po žrebanju, ki je bilo 5. decembra 1983, ter v smislu zakonskih predpisov in pravilnika, bodo s 1. marcem 1984 vnovčljive, v višini 105% nominalne vrednosti, pri običajnih poverjenih zavodih obveznice, ki so vključene v sledečih serijah:

Naziv posojila	Serije št.
7% 1971-1986 (Coulomb)	17 — 21 — 30 — 66 — 74 99 — 108 — 114 — 126 — 141 151 — 153 — 170 — 174 — 180 187 — 190 — 196

Obveznice, predložene v izplačilo, bodo morale biti opremljene s kuponi z zapadlostjo od 1. septembra 1984 dalje. Vsota morebitnih manjkajočih kuponov se bo odštela od vsote dolžnega kapitala.

Ženska in njena stvarnost

Katere težnje zastopajo ženske v parlamentu?

Koga in čigave težnje pravzaprav zastopajo ženske, ki so bile izvoljene v italijanski parlament? Iz tega navidez zelo preprostega vprašanja so izhajale parlamentarne, ki so bile na zadnjih volitvah izvoljene na listah KPI (tudi kot neodvisne) in PDUP, ko so ob začetku nove zakonodajne dobe ustanovile posebno žensko parlamentarno skupino. V njej je trenutno 45 senatork in poslank, ki, kot že rečeno, pripada natančno opredeljeni politični sili. Natančnega programa delovanja skupina namenoma ni izdelala, pač pa si je zadala nekaj konkretnih ciljev. Te se seveda nanašajo na zahteve, ki jih, tako ali drugače, postavlja celotno žensko gibanje, zato se je skupina odločila, da se čim prej sreča z ženskami v vseh večjih italijanskih mestih; najprej s tistimi, ki pripadajo ali so po gledanju precej blizu stališč omenjenih grupacij. Tako bi lahko preverile, če je bila njihova odločitev, da se nekako »odcepijo« od moških kolegov pravilna, in zakaj.

Do takšnega sestanka je pred dnevi prišlo tudi v Trstu, udeležila pa se ga je članica parlamentarne skupine Rachele Bianchi. Najprej je poudarila, da je do ustanovitve skupine prišlo zaradi skupne ugotovitve vseh komunističnih parlamentark, da je njihova težnja, tudi ko gre za tako imenovano žensko vprašanje, absolutno premajhna. Tako v senat kot v poslanski zbornici, je dejala R. Bianchi, pripravlja gradivo, ko je razprava o splošno vzeto ženski problematiki, parlamentarne. Vendar pa v odločilnih trenutkih prevzamejo zadevo v svoje roke moški; tako ženske, po eni strani ne odločajo o ženskih vprašanjih, po drugi pa njihovi pogledi, obdelava posameznih vprašanj in zaključki ne dobijo ustreznega poudarka. S takšnim združevanjem, ki med drugim ni obvezen, skušajo komunistične parlamentarke s svojimi pogledi priti v javnost, hkrati pa nekako posredovati, bolj učinkovito kot do-

slej, težnje žensk parlamentu kot ustanovi. Že iz tega je razvidno, da nikakor ne gre za nekakšno ožjo skupino, ki naj bi bila prvenstveno nekakšen organizacijski povezovalac parlamentark. Tudi vloga glasnice ali posrednice zahtev in želja vseh žensk ne bi bila najbolj odgovarjajoča oznaka, tudi zato, ker je znano, da ženske ženskam v politiki ne zaupajo. Kajti res je tudi, in marsikateri ženski premier je to dokazal, da spolna pripadnost ni porok za uspešno zastopanje »ženskih interesov«.

Kot je zelo nazorno izšlo tudi iz razprave, ki se je razvila v hotelu Jolly, je pobudo parlamentark KPI, PDUP in neodvisne levice treba jemati predvsem kot poskus, da bi ženska stališča v politični areni dobila odločnejši glas. O tej težnji, ki je precej razširjena v italijanskem ženskem gibanju, pričajo pobude tudi drugih skupin žensk. Tako se poraja ženska stranka, analize feministk tudi dajejo veliko težo temu vidiku ženskega uveljavljanja in zavzemanja. S tem se nekako ženske odpovedujejo pasivnosti v aktivni politiki, dasi jih nezaupanje do nje, kot tudi do raznih ustanov in predvsem do »oblasti«, še zdaleč ni minilo.

Da je nezaupanje obojestransko, kažejo nešteti primeri, v katerih so ženske večinoma nastopile v vlogi poraženke. Tendence, ki sloni na številnih trdnih elementih, tako objektivnih kot subjektivnih, ni lahko obrniti, ali vsaj ustaviti: parlamentarke, ki so se združile v posebno skupino, so izbrale pot odločnejšega nastopanja, distanciranja, toda ne odcepitve od moških, ter združevanja ženskih sil za doseg posameznih ciljev (na primer za sprejetje zakonov, ki so za ženske še posebej pomembni). Vsekakor gre za način, ki predvideva skupno in skupinsko žensko zavzemanje v pripravi, da je uspeh ali prodor posameznice lahko slučajen, oziroma drugim ženskam le deloma »odpres pot« (bip)

Novost na knjižni polici

John Phillips:

Zgodba o Jugoslaviji

Na knjižni trg je prišla ena izmed tistih knjig, ki govorijo o Jugoslaviji, o Jugoslovanih, o naši medvojni usodi in povojni graditvi, in to tako prepričljivimi argumenti in tako zanimivimi besedami, da jo lahko uvrstimo med tovrstne najpomembnejše publikacije zadnjega časa. Ker gre pri tem za zanimivo pričevanje, za knjigo z izjemnim bogastvom doslej neobjavljenih fotografij ter za skorajda reprezentativno publikacijo velikega formata, smo izdaje lahko veselili. Gre za knjigo ameriškega fotografa in publicista Johna Phillipsa ZGODBA O JUGOSLAVIJI v izdaji Državne založbe Slovenije (in jugoslovanske revije iz Beograda) v slovenskem prevodu Branka Gradišnika, za knjigo, ki je ne moremo prezreti.

Avtor knjige John Phillips je eden od novinarjev ameriške revije Life, ki je bil večkrat na kraju samem v odločilnih trenutkih svetovne zgodovine. Tako je leta 1944 prišel kot ameriški dopisnik v Jugoslavijo in to najprej v Slovenijo, da »am spozna, kaj se tu dogaja in kako se bje boj za osvoboditev. Phillips se je udeležil napada na železniški most pri Litiji in na grad Pogonik pri tem mostu. Potem je bil v drugih predelih Jugoslavije, se mudil nekaj časa na Visu, sodeloval s partizanskimi predstavništvi v južni Italiji, prišel v osvobodjeni Beograd po osvoboditvi mesta, bil tu spet ob prelomu s Stalinom pa po vojni ob raznih prilikah. Postal je prijatelj maršala Tita in z njim prebil precej časa ob raznih prilikah. Potem ga dve desetletji ni bilo k nam. Leta 1978 je ponovno prišel in ko je videl kakšen napredek je dosegla Jugoslavija se razvoju ni mogel dovolj načuditi. Zadnjikrat je bil pri nas ob Titovi smrti. Na podlagi vsega tega, na podlagi udeležbe v bojih za svobodo in povojnih obiskih ter spoznanj ob tem je Phillips napisal in objavil knjigo, ki jo imamo zdaj pred sabo tudi v slovensčini.

Phillips je predvsem fotoreporter. Odtod tudi izjemno slikovno gradivo v tej knjigi z množstvom črno-belih in barvnih fotografij. Gradivo je iz vojne in časov neposredno po osvoboditvi, iz obdobja kominforma in iz

naše današnje stvarnosti. Prikazani so dogodki iz vojne, predstavljene so osebnosti, prikazani mali, vsakdanji ljudje, predstavljene palače, spomeniki, stadioni. Velikokrat je prikazan maršal Tito ob najrazličnejših prilikah, od Visa do pogreba v Beogradu. O pestrosti, dokumentarnosti, realističnosti in impresivnosti teh podob je skorajda odveč vsaka beseda.

Prav spričo tega slikovnega gradiva nas naravnost preseneča Phillipsova pisana beseda. Vsekakor je avtor Amerikan in mu tega ni mogoče skriti. Seveda nas pri tem nekatere njegove pomote in netočnosti glede krajev, časa in tudi nekaterih oseb, ne motijo, vsaj spričo njegove dobronamernosti ne. Zlasti, ker je pisec izjemno oster opazovalec, tudi pošten kritik a vseskozi spreten opisovalec. Kakor tudi graja na drugi strani ne škodi z izjemnimi pohvalami. Že mi, ki stvari več ali manj poznamo, uživamo ob branju, tako je pripoved zanimiva. Kaj šele pomeni Phillipsovo pisanje za tuji svet!

In prav v tem je velik pomen te knjige. Pobudi za njen nastanek je dala Titova smrt in ugibanje kaj bo z Jugoslavijo po vojni. Iz lastnih doživetij med vojno in v času miru, iz spoznanj Jugoslavije in njenih ljudi (kako dobro je spoznal pisatelj značaj naših ljudi, je prav zanimivo), je nastala knjiga z obilico gradiva, tekstovnega in slikovnega, knjiga, ki govori o Titu, o Jugoslovanih, Jugoslovanih in naši stvarnosti. V njej o nas govori tujec. Govori pa tako, da smo lahko ponosni, da smo Jugoslovani in da imamo prav zaradi vsega tega v daljnji in bližnji preteklosti take prijatelje v svetu kot je prav John Phillips.

V sindikalizmu potrebna globlja strokovnost

Neprestane spremembe v družbeni, politični in gospodarski stvarnosti, ki postajajo vse bolj zapletene, narekujejo sindikalistom kar največjo strokovno pripravljenost, in to na vseh ravneh, od baze do vodilnih kadrov. Tako je naglasil na zasedanju vodstva CGIL o problemih usposabljanja sindikalnih sil član vsedržavnega tajništva tega sindikata Rinaldo Scheda. Na zasedanju so napovedali vrsto izpopolnitvenih tečajev, od katerih se eden zaključil prav danes v Reziji, kjer je govor o vlogi ženske v družbi in sindikatu.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal
12.00 Dnevnik - flash
12.05 Halo, Raffaella?
13.25 Vremenske razmere
13.30 Dnevnik 1
14.00 Halo, Raffaella? - zadnji poziv
14.05 Na cestah Kalifornije
15.00 Primmisima - kulturne zanimivosti
15.30 Zivljenje živali - šolska TV
16.00 Risanke
16.50 Danes v parlamentu
17.00 Dnevnik - flash
17.05 Forte fortissimo tv top
18.00 Smučanje - smuk, moški
18.30 Taxi - TV film
19.00 Dogodki, osebe in osebnosti
19.45 Almanah jutrišnjega dne
20.00 Dnevnik 1
20.30 Loretta Goggi v kvizu
21.45 La lunga ombra gialla - film igrano: Gregory Peck, Anne Heywood
22.35 Dnevnik 1
22.40 La lunga ombra gialla - film 2. del
23.25 Dnevnik 1 - danes v parlamentu - vramenske razmere
23.35 Marx 100 let potem

Drugi kanal
12.00 Che fai, mangi?
13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri
13.30 Capitol - TV serija
14.15 Tandem... in partenza

14.30 Dnevnik 2 - flash
14.35 - 16.30 Tandem
16.30 Tečaj angleškega jezika
17.00 Butterflies - TV film
17.30 Dnevnik 2 - flash
17.35 Iz parlamenta
17.40 Vediamoci sul due - kronika
18.45 L'ispettore Derrick - TV film
19.45 Dnevnik 2
20.30 Gruppo di famiglia in un interno - film
Igrajo: Burt Lancaster, Helmut Berger, Silvana Mangano
21.45 Dnevnik 2 - večerne vesti
21.55 Drugi del filma
22.55 Analiza filma s sodelovanjem publike
23.55 Dnevnik 2 - zadnje vesti

Tretji kanal
15.00 Incontro con Nicola Schiavi
15.35 Obietnice: Federico Tozzi
16.05 Prodor virusa - šola in vzgoja
16.35 - 18.25 TV antologija fašizma in odpornišva
18.25 L'orecchiocchio - glasbena oddaja
19.00 Dnevnik 3
19.35 Dolce Roma
20.05 Macchine per insegnare: la videocassetta
20.30 Teatroinchiesta: Roma: 16. ottobre 1943
21.50 Dnevnik 3
22.25 Film tedna - giudicatore - voi

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljičja; 8.10 Na goriškem valu; 8.40 Glasbena matineja; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Beležka; 12.00 Sestanek ob 12. - Glasbeni potpuri; 13.20 - 17.00 Radijsko popoldne: Dogodki in problemi; 14.10 Roman v nadaljevanjih: «Veleumni plemič don Kihot iz Manče»; 14.35 Od ekrana do ekrana; 16.00 Trim za vsa koga; 16.30 Tja in nazaj; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci; 18.00 Kulturni dogodki; 18.25 Imena naših vasi; 18.30 Nabožna opasne.

RADIO KOPER

Do 15.00 Glasba; ob 15.00 Te domače viže; do 20.30 Glasba; ob 20.30 Klapa rock; dalje Glasbena noč.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Otvoritev - glasba za dobro jutro - Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved - Cestne razmere - Ekonomska priporočila; 6.45 Prometni servis - Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek; 7.15 Val 202; 13.00 Otvoritev - Danes na valu radia Koper - Glasba, zanimivosti, reportaže, pogovori; 13.45 Glasbena mladina - Objave, kinospored, EP; 14.20 Predstavljamo vam...; 14.35 Oddaja brez naslova; 15.25 Ekonomska priporočila; 15.30 Dinar na dinar; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik - Objave; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

Danes ob 17.30 boste lahko prisluhnili ugodni oddaji iz ciklusa kvizov «Uporna Primorska», ki jih naša radijska postaja organizira v počastitev 40. obletnice združitve Primorske z matično domovino. Od dnevnih aktualnih dogodkov bomo v poročilih posebej govorili o zasedanju centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije o aktualnih vprašanjih življenja mladih ter o goriškem zasedanju skupnosti Alpe - Jadran.

RADIO KOPER

(Italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 17.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 7.00 Horoskop; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 12.00 - 14.00 Glasba po željah; 12.45 Pika na i; 12.50 Danes govorimo o...; 14.00 Pesem tedna; 15.00 Kulturni program; 16.15 La vera Romagna; 18.00 Zaključek.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.02 Glasba za dobro jutro; 9.00 Radio anch'io '83; 11.10 Whisky e... anatre; 11.32 Ciak si gira; 12.03 Ulica Asia; 12.30 Tenda; 13.36 Master; 14.30 Šola in vzgoja; 15.03 Homosapiens; 16.00 Il Paginone; 17.30 Jazz glasba; 18.00 Objektiv Evropa; 18.30 Glasbena zabava; 19.15 Mondo - motori; 19.25 Nabožna oddaja; 19.30 Audiobox Lucus; 20.00 L'albero dalla cortecia bianca; 20.30 Ameriška glasba; 21.03 Simfonična glasba; 22.45 Avtoradio; 22.50 Danes v parlamentu;

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.45 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate...; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13. - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Richard Strauss: Suita valčkov; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio danes, radio jutri; 15.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.55 Minute za EP; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba; 16.35 Vrtljak - vmes: Napotki za turiste; 17.00 Studio ob 17.; 18.00 Pojemo in gode-mo; 18.15 Gremo v kino; 18.55 Minute za EP; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 20.00 Zakaj imamo radi...; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih - glasba; 22.00 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nočno;

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana
8.50 TV v šoli
10.50 Propagandna oddaja
10.55 Svetovni pokal v smučanju - smuk moški
16.15 Posnetek iz Val d'Isera
17.15 Poročila
17.20 Domači ansambli - v gosteh pri Dobrih znancih
17.50 Modro poletje, španska otroška nanizanka
18.25 Obzoriki ljubljanskega območja
18.40 Poročilo s seje CK ZKS
19.10 Risanke
19.24 TV in radio nocoj
19.26 Zrno do zrna
19.30 TV dnevnik 1.
19.55 Vremenske razmere
20.00 Slovenski muzeji in galerije
20.30 Modni utrinki
20.35 Ne prezrite
20.55 Šerif v New Yorku
22.05 Dnevnik II.
22.20 Chinchero - ameriški film

Koper
12.00 Val d'Isre - smučanje - ženski smuk

14.00 in 16.30 Odprta meja
Danes bodo v oddaji ODPRTA MEJA tudi naslednje vesti:
TRST - Izredna seja upravnega sveta SSG
TRST - Solidarnostne pobude za Nikaragvo
TRST - Predstavitev knjižne zbirke Jadranskega koledarja - intervju z Markom Kravosom
GORICA - Kmečke posojilnice in hranilnice ter športna napoved
17.00 TVD - novice
17.05 TV šola - nekaj o...
17.30 Trije medvedki - risanke
18.00 Smučanje
19.00 Risanke
19.30 TVD - vse danes
19.50 Drevi - novice in zanimivosti
20.00 Aktualna tema
20.30 Človek, ki je preganjal samega sebe - celovečerni film
22.00 Turistični atlas
22.15 TVD nocoj
22.35 Visoki pritisk - glasbena oddaja

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5
8.30 Dober dan Italija
9.00 Una vita da vivere
10.00 Rubrike
10.30 Alice - TV film
11.00 Rubrike
12.00 Help - glasbena oddaja
12.30 Bis - kviz oddaja
13.00 Il pranzo è servito - kviz oddaja
13.30 Sentieri - TV roman
14.30 General Hospital - TV roman
15.30 Una vita da vivere
16.50 Hazzard - TV film
17.40 Il mio amico Arnold - TV film
18.15 Popcorn - glasbena oddaja
18.50 Zig Zag - kviz oddaja
19.30 Baretta - TV film
20.25 Ciao Gente - oddajo vodi Corrado
23.00 Appuntamento sotto il letto - film

RETEQUATTRO
8.30 Ciao ciao
9.30 Mammy fa per tre - TV film
10.00 Mi benedica padre - TV film
10.20 Segretario a mezzanotte - film
11.50 Quella casa nella prateria
12.50 Vicini troppo vicini - TV film
13.20 Padroncina Flo - TV novela
14.00 Agua viva - TV novela
14.50 Ma che sei tutta matta?
16.20 Ciao ciao
17.20 Il magico mondo di Gigi - risanka
17.50 TV film
18.50 Marron glacé - TV novela
19.30 M'ama non m'ama - kviz oddaja
20.30 Dynasty - TV film
21.30 L'albero di Natale - film
23.30 Caccia al 13 - športna rubrika
24.00 Special Guerre Stellari
00.15 Le bambole - film

ITALIA 1
8.30 Risanke
8.50 Cara cara - TV novela
9.30 Febbre d'amore - TV roman
10.15 Gli innamorati - film
12.00 Gli eroi di Hogan - TV film
12.30 Vita da strega - TV film
13.00 Bim bum bam

14.00 Cara cara - TV novela
14.45 Febbre d'amore - TV roman
15.30 Aspettando il domani - TV roman
16.00 Bim, bum, bam
Mimi e la nazionale di pallavolo - risanka
L'uomo di Atlantide - TV film
17.45 Spazio 1999 - TV film
18.45 Il principe delle stelle - TV film
20.00 I Puffi - risanka
20.30 American Gigolo - film
22.45 Ric e Gian follies - varietej-ski program
00.20 Napoli si ribella - film

TRIVENETA
6.00 Film
7.30 Risanke
8.30 Agente speciale - TV film
9.30 Honey West - TV film
10.00 Monitor
12.30 Horoskop
12.40 The Bold Ones - TV film
13.30 Grandi personaggi - risanka
14.00 La lama d'Oriente - TV film
14.30 Oddaja o ribolovu
16.00 Kino
16.30 Mladinski film
18.00 Oddaja o motorjih
19.00 Cowboy in Africa - TV film
20.10 Tatort - film
22.00 Q. P. Coupon
1.00 Horoskop
1.40 Film

TELEPA DOVA
7.30 Risanke
8.30 Film
10.00 TV film
10.30 Laura - TV film
11.15 Cuore selvaggio - TV film
12.00 Agente Pepper - TV film
13.00 Risanke
14.00 TV film
14.45 Cuore selvaggio - TV film
15.45 TV film
16.30 Risanke
19.30 L'incredibile Hulk - TV film
20.30 Il texano dagli occhi di ghiaccio - film
23.00 Codice 3 - TV film
24.00 Film

Letošnje 17. mittelevropsko srečanje posvečeno razvoju šolstva v Evropi

Precej poudarka tudi slovenskemu šolstvu

V Gorici se prične danes 17. kulturno mittelevropsko srečanje, ki bo letos v sklopu 2. kulturnega srečanja dežel skupnosti Alpe-Adria. Srečanja so povezani zato, ker bo na letošnjem mittelevropskem srečanju govor predvsem o šolstvu tako v preteklosti kot v sedanjosti, s posebnim poudarkom na šolstvu v deželah, ki so nekoč sodile v avstroogrsko cesarstvo.

V tem okviru zavzema posebno mesto tudi slovensko šolstvo, ki se je začelo razvijati po osnovnošolski avstrijski reformi leta 1869, ko je bila potrjena obveznost šolanja do 14. leta in ko so, zaradi tega, vse občine, ustanovile osnovne šole. To je bilo še zlasti pomembno pri nas na Primorskem in na Goriškem, kjer so bili, kajti tu so naši predniki ustanovili vrsto šol, iz katerih so izšle generacije ljudi, ki so bile zavzele za naš nacionalni preporod in našo uveljavitev na tem narodnostno mešanem ozemlju.

Sočasno s tem kulturnim srečanjem bo v fojerju avditorija v Ulici Roma odprta razstava šolskih eksponatov, ki jo je priredila Goriška državna knjižnica. Razstava bo tu odprta do konca meseca. Državna knjižnica je ob tej priliki izdala tudi katalog v katerem najdemo kratke zgodovinske

opise razvoja raznih dol v Gorici (tudi slovenskih) in podrobni opis vseh eksponatov.

Mittelevropsko srečanje se bo pričelo danes zjutraj ob 10. uri v avditoriju v Ulici Roma. Otvoritvene besede bo povedal predsednik deželne vlade odv. Antonio Comelli. Za njim bo spregovoril prof. Francesco Sinni, generalni direktor ministrstva za kulturne dobrine, ki je finansiralo razstavo dolskih eksponatov. Otvorili bodo tudi razstavo. Zatem bo uvodno poročilo o mittelevropskem srečanju imel prof. Quirino Principe.

Po opoldanskem odmoru se bo srečanje nadaljevalo od 15.30 dalje v palači Attems na Kornu. Popoldanski del zasedanja bo vodil prof. Arduin Agnelli iz Trsta. Danes popoldne bodo poročali: Ladislav Szilas (šolska vzgoja v času med tridentinskim koncilom in začetki iluministične kulture), Helmut Engelbrecht (Izvor in metodologija zgodovine šolske vzgoje), Olaf Colerus - Geldern (Mnenje katoliške reformacije in njen vpliv na šolsko vzgojo), Jože Ciperle (Pedagoško delo protestantov in jezuitov v Ljubljani), Fulvio Tomizza (refleksi reformacije). Sledila bo razprava.

Srečanje se bo nadaljevalo, vedno v palači Attems, jutri dopoldne in

popoldne, ter še v nedeljo dopoldne. O predavateljih, katerih seznam ni še popoln, bomo še poročali. Povejmo že sedaj da je jutri zjutraj predvideno poročila prof. Jožeta Koruze o akademijah v Sloveniji od 17. do 18. stoletja, popoldne pa prof. Kajetana Gantarja o latinskem šolskem slovu in njenem vplivu na slovensko slovnost v času iluminizma, ter še v nedeljo dopoldne prof. Vasilija Melika o slovenskih študentih na univerzah v času med leti 1850 in 1914.

Vinsko vojvodstvo Furlanije praznuje

Furlansko vinsko vojvodstvo praznuje svojo desetletnico. To bodo proslavili danes zvečer v Vili Manin v Passarianu. Pričetek proslav bo že ob 17. uri. Sprejeli bodo nove članke v «Ducato dei vini», počastili vinske bratovščine iz drugih krajev Italije in tudi drugih držav. Zvečer pa bo za slavnostno večerjo skrbelo šest najbolj znanih restavracij Furlanije. Pravijo, da bo to zares velik praznik jedalnice in pijače. Vodil ga bo predsednik furlanskega vinskega vojvodstva posl. Vittorio Marangone.

Sodili so mu v Benetkah

Mila kazen Cicuttiniju za ponarejene dokumente

Carla Cicuttinija so v sredo na sodišču v Benetkah obsodili na leto dni zapora in 200.000 lir globe, vendar vse pogojno. Tokrat so Cicuttinija obsodili, ker je v letu 1973 šel iz Italije na ilegalni način s ponarejenim ukradenim dokumentom. On ali njegovi pajdaši so takrat ukradli potni list Mariu Claudiu Angelli, prav tako tudi šofersko dovoljenje, ki so ga ukradli v uradu za motorizacijo v Rovigu. Oba dokumenta sta bila ponarejena tako, da se jih je lahko poslužil Cicuttini. Takrat je bil namreč soudeležen v akciji za rop letala v Ronkah. V spopadu s policijo je bil na letališču ubit njegov pajdaš Ivano Boccaccio. Policija je ugotovila, da je v tej akciji soudeležen tudi Cicuttini, ki je bil takrat tajnik sekcije MSI v San Giovanni al Natisone.

Cicuttiniju je uspelo zbežati v tujino in se je naselil v Španiji. Španska vlada je še pred kratkim odklonila aktradicijo, ki jo je zahtevalo italijansko sodstvo. Carla Cicuttinija, ki se je medtem dal operirati na glasilkah, namreč obtožujejo, da je bil oseba, ki je telefonirala v karabinjersko vojašnico v Gradišču ob Soči, ter jih obvestila, da je v Petovljah zapuščen sumljiv avtomobil. Karabinjerska patrulja je zares šla v Petovlje in ko so odprli vrata avtomobila je ta eksplodiral. Trije karabinjerji so bili pri prici mrtvi. Cicuttinija so hoteli beneški sodniki do-

biti v Italijo. Istovetnosti njegovega glasu sicer ne morejo ugotoviti, ker si je dal operirati glasilke. Špansko sodstvo pa ga noče izročiti italijanskemu.

No sedaj so ga v Benetkah obsodili vsaj za en prestop. Državni tožilec je zanj zahteval dve leti in osem mesecev. Sodniki pa so bili milostni.

Hvalevredna pobuda v korist izseljencem

Pri patronatih INAS - CISL, ITAL - UIL in INCA - CGIL, ki delujejo v okviru sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL, v zadnjem času posvečajo veliko pozornosti izseljencem, na začasnem ali stalnem delu v tujini. Tako so se pred kratkim lotili hvalevredne pobude ugotavljanja pokojninskega stanja posameznih delavcev, ki to zaprosijo. Namen pobude je, da bi v tujini zaposleni delavci, ali tisti, ki so bili v prejšnjih letih zaposleni v tujini, v trenutku ko dopolnijo za upokoje potrebno starost, tudi čim prej pridejo do pokojnine. Preko uradov patronata bodo ugotovili dobo in višino socialnih prispevkov, ki so bili vplačani v tujini, v državah Evropske gospodarske skupnosti. Interesenti se za podrobnejše informacije lahko obrnejo do uradov omenjenih treh patronatov, v Gorici in Trzinu.

Mednarodni strokovni posvet o varozi

Pri zatiranju zajedavca ravnati skrajno previdno

Z varozo, nevarnim čebeljim zajedavcem, so se čebelarji na Goriškem prvič poglobljevali leta 1980 v Novi Gorici. Junija leta 1981 je bilo že ugotovljeno prvo žarišče v pokrajini in sicer v nekem čebelnjaku v Štancanah; lani so zajedavca ugotovili v številnih krajih na Goriškem, letos pa tudi že v Furlaniji in sporadično tudi v bolj oddaljenih krajih v notranjosti države.

Varoza je torej krepko prisotna in najbrž bo še nekaj let, saj je njeno zatiranje dokaj težavno, ker se ni dovolj uspešno zdravila, ki ne bi škodilo čebelarjem samim ali imelo drugih posledic, zlasti kar zadeva prisotnost zdravil škodljivih snovi v medu in drugih čebeljih proizvodih.

Vsekakor se čebelarji danes nahajajo v sila nerodnem položaju, je bilo posebej poudarjeno na včerajšnjem strokovnem posvetu, ki ga je pripravil pokrajinski konzorcij čebelarjev, v okviru prireditve ob letošnjem sejmu kmetijskih strojev in opreme v Gorici. Sejem se je sklenil včeraj. Še pred kakšnim desetletjem so bili čebelarji žrtve sadjarjev, vinogradnikov in nasploh kmetovalcev in so se upravičeno pritoževali nad nekontrolirano uporabo različnih strupenih škropiv. Danes morajo čebelarji ista sredstva uporabljati, čeprav z največjo previdnostjo, da si ohranijo čebele.

Skoraj odveč se nam zdi poudarjati, da je bil včerajšnji mednarodni strokovni posvet nadvse vzpodbuden in uspešen, tako po vsebini, kakor po udeležbi čebelarjev. Po kratkem uvodu dr. Luigie Marize, predsednika pokrajinskega konzorcija čebelarjev, je prof. dr. Ritter Freiburga,

eden najvidnejših evropskih strokovnjakov s tega področja, prikazal uspehe, oziroma neuspehe različnih načinov zatiranja varoze. Zatem pa je prof. Franco Marletto z instituta za čebelarstvo v Turinu opozoril na vrsto vprašanj v zvezi z pretirano uporabo sredstev za zatiranje varoze. Udeleženci so lahko prisluhnili nato poročilu o razširjenosti varoze ter o njenem zatiranju na območjih Koroške, Slovenije in Furlanije - Julijske krajine ter si ogledali še kratkometražni film s praktičnim prikazom različnih načinov zatiranja škodljivca. Film je bil posnet na pobudo pokrajinskega konzorcija čebelarjev, s sodelovanjem inž. Kluna iz Ljubljane.

Steklina tudi v Trzinu

Gozdna steklina je, kot kaže, dosegla tudi območje tržiške občine. Pred kratkim so pri Selcah našli okuženo lisico. V zvezi s tem dogodkom je občinski svetovalec Giorgi, ki v občinskem svetu predstavlja gibanje zelenih, naslovil županu Saccaviniju interpelacijo, o sprejetih ukrepih, da se prepreči nadaljnje širjenje nevarne bolezni.

● V Trzinu skušajo odkriti vlomilce, ki so te dni, v nočnih urah seveda, vdrl v poslopje osnovne šole Duca D'Aosta ter v otroška vrtca v Ulici Romana in P. Magglo. Najbrž gre za tatove, ki so se potem, ko niso našli denarja, oziroma drugih vrednosti znesli nad opremo in pohištvo.

Izid sestanka med Darido in našimi predstavniki V Rimu ustanovljena delovna skupina za preučitev stanja v državnih tovarnah

Včeraj ponoči so se vrnil domov zastopniki deželne vlade, krajevnih uprav in deželne zveze sindikatov, ki so se v sredo popoldne v Rimu sestali z ministrom za državno udeležbo Darido ter visokimi funkcionarji državnih podjetij. Vtis o izidu sestanka je vsaj deloma pozitiven. Vsaj tako nam je povedal tržiški župan Saccavini, še zlasti ker se je minister obvezal, da čimprej ustanovi delovno skupino, v kateri bodo poleg državnih funkcionarjev tudi predstavniki naše dežele in sindikatov. Skupina naj preuči vse možnosti za ohranitev in posodobitev tovarn z državno udeležbo, pa čeprav se nahajajo v zelo težkem gospodarskem položaju. Treba bo sedaj videti kaj bodo sklenili sindikati v zvezi z napovedano splošno stavko v goriški in tržiški pokrajini, ki naj bi bila 15. decembra. Napoved stavke pa je bil povezana z izidom sredovega sestanka v Rimu.

Iz naše dežele so v Rim šli predsednik deželne vlade Comelli z nekaterimi sodelavci, predsednika goriške in tržiške pokrajine Cumpeta in Clarici, župani Trsta, Trzinca, Gorice in Doline Richetti, Saccavini, Scarano in Svab, parlamentarci Rebulla, Coloni, Cuffaro, Battello, Scovaccicchi in Di Re, tajniki deželne sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL Padovan, Bravo in Trebbi. Z ministrom Darido so bili še predsednik Italcantieri Basilico, zastopnik jeklarske industrije IRI Adani, zastopnik Finmeccanica Valori in zastopnik Finmare Paolicchi.

Zastopniki naše dežele so ministru in sodelavcu predložili hud gospodarski položaj v katerem se nahaja naša

dežela, ki je ob meji in katere trgovina je občutila krizo v terciarni dejavnosti. Državne tovarne pa so bile vedno nosilec gospodarskega razvoja še zlasti v Trzinu in Trzinu. Darida je odgovoril, da vlada to dobro ve, da bo potrebe naše dežele imela v pravi luči, da pa so težave še drugje v Italiji. Tovarne je treba ohraniti, vendar le tako, da bodo spet postale konkurenčne in da ne bodo ustvarjale nenehne izgube za državno blagajno. Minister in sodelavci so tudi dejali, da je sicer 50 milijard razpoložljivih za gradnjo 200.000 ton ladjevja in da so še drugi načrti, vendar bo treba vse to razdeliti med vse italijanske ladjedelnice. Tržiško ladjedelnico bodo sicer ohranili ker je zelo sodobno opremljena.

Največji uspeh sestanka je, da je Darida sprejel zahtevano ustanovitev delovne skupine v kateri bodo tudi zastopniki naše dežele in sindikatov. Ta bo ustanovljena čimprej. Preučila bo vse možnosti za ohranitev tovarn z državno udeležbo na našem območju. Kar se Trsta in Trzinca tiče je minister dejal da bodo položaj v teh dveh krajih preučili s posebno pozornostjo.

Razdeljene funkcije v odboru SSS

V petek, 2. decembra, se je prvič sestala novoizvoljeni odbor Sindikata slovenske šole - tajništvo Gorica. Na dnevnem redu sta bili tokrat samo dve točki, in sicer branje zapisnika

o poteku 18. rednega običnega zbora ter porazdelitev funkcij.

Novoizvoljeni odborniki, med katerimi je precej mladih učiteljev in učiteljic, so se po dolgi razpravi, ki je izražala skrb, da bi izvršni odbor sestavljali predstavniki neučnega osebja, vrtnaric, učiteljev in profesorjev v pravilni proporciji, takole porazdelil funkcije. Izvršni odbor sestavljajo Vladimir Sturm - predsednik; Leopold Devetak - podpredsednik; Marjan Vončina - tajnik; Franka Devetak - blagajničarka; Jože Pahor - gospodar; Jožica Znidarčič - članica; Ida Primožič - članica; Nataša Pavlin - članica in Marjan Bednarik - član. Nadzorni odbor sestavljajo Albin Sirk, Nevidka Budal ter Ivan Bratina, razsodniški pa Silvan Beučar, Igor Devetak in Ana Gravner.

Prireditve

SPD Gorica vabi člane in prijatelje na ogled kratkometražnega filma «Triglav - Tricorno» Aljoše Žerjale. Predvajanje bo v sredo ob 20.30 v mali dvorani Kulturnega doma.

3. - 11. DECEMBER 1983
GRADIŠČE OB SOČI

Deželna enoteka
«LA SERENISSIMA»

2. razstava penečih se in reznih vin Furlanije - Julijske krajine
POKUŠNJA od 16. do 23. ure
(v nedeljo 10.13. in 16.23)

Kino

Gorica

VERDI 18.00-22.00 «Mani di fata»
VITTORIA 17.00-22.00 «Desideri particolari di una giovane moglie». Pre-povedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00-22.00 «War games, giochi di guerra».

Trzin

PRINCIPE 18.00-22.00 «007 Octopus-sy: Operazione Piovra».
EXCELSIOR 18.00-22.00 «Mani di fata».
COMUNALE Ni programa.

Novo Gorica in okolica

SOČA 18.00-22.00 «Vztrajno zapeljevanje».
SVOBODA 18.00 «Zadnja Pozejdona-va avantura». 20.30 «Raj za kamioniste».
DESKLE 19.30 «Nemoralna».

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa S. Giusto, Korzo Italia.

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1984

CELOLETNA 75.500 lir
POLLETNA 54.500 lir
MESEČNA 10.000 lir

Celotna naročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 75.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. marca. Po tem datumu bo celotna naročnina znašala 120.000 lir + 500 lir kolka. Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE.

NAROČNINE SPREJEMAJO:

Uprava: Trst, Ul. Montecchi 6 — Tel. 794672
Urniki od 9. do 12. ure
Uprava: Gorica, Drev. XXIV. maja 1 — Tel. 83382
Urniki od 9. do 12. ure
Raznašalci Primorskega dnevnika
Pošta: Tekoči račun ZTT 11/5374
Tržaška kreditna banka: Tekoči račun št. 1192
Hranilnica in posojilnica na Opčinah: Tekoči račun št. 1718
Kmečka banka - Gorica: Tekoči račun št. 8333

Koncert Aleksandra Ježa v Kulturnem domu

Mladi slovenski kantavtor Aleksander Jež bo danes zvečer ob 20.30 nastopil v Kulturnem domu. Jež spada med najbolj perspektivne mlade kantavtorje in to nam je tudi dokazal s svojo prvo veliko ploščo, ki je izšla pred nekaj meseci. Njegova glasba se včasih približuje Smodetovi (to lahko opazimo v pesmih kot so «Vsaka druga je Mojca» in «Rojena nisi zame»), včasih pa je bolj zagrzena in vsebuje sodobne probleme («Janez je za punk»).

Nastopil je že večkrat v Sloveniji, nekaj nastopov je imel tudi na televizijemskem ekranu. Koncert, ki ga prireja Mladinski krožek iz Gorice in Glasbena mladina iz Nove Gorice je le začetek ciklusa koncertov, ki bo na goriški oder prinesel mnogo slovenskih popevkarjev in skupin, med katerimi bodo v kratkem nastopili novogoriška skupina

Avtomobili in Andrej Šifrer, ki nam bo predstavil svojo zadnjo veliko ploščo. (al)

Razna obvestila

SPD Gorica obvešča člane in prijatelje na odborjarsko tekmo, ki bo v ponedeljek, 12. t.m. ob 20. uri v občinski telovadnici v Štandreu. Izkupiček od prodaje vstopnic bodo namenili kot pomoč v družini Emila Valentinčiča.

V dvorani občinske skupščine v Novi Gorici bodo drevi, ob 18. uri predstavili knjigo Julija Beltrama - Janka «Tukaj je Jugoslavija».

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
Centrale, Trg republike, tel. 72-341.

Prišel je njegov vojni tovariš Osojnik. Ves razočaran je besnel in skoraj jokal ob vesteh, da so Slovenci izdani, da ne bo nič z zedinjeno Slovenijo, ker bodo Italijani dobili Primorsko, Avstrijci pa obdržali Koroško. V Bečanovi kuhinji se je zbralo nekaj mož in fantov. Vsakdo je vedel povedati kaj vznemirljivega. Osiveli vaški očanci so sklenili, naj gredo Bečan, Osojnik in Skočir v dolino pogledat, kaj se dogaja in kaj jih pravzaprav čaka.

Korčnoj zaprosil za odložitev

LONDON — Po dveh zaporednih porazih v polfinalnem dvoboju svetovnega šahovskega prvenstva je Korčnoj zaprosil za premor. Včeraj bi bil namreč moral proti Kasparovu odigrati 8. partijo, vendar si očitno ni opomogel po zadnjih spodrslih. Vodil je namreč že s 3:2, ko je v 6. partiji najprej zavrnil ponujeni remi, a na koncu pa ostal praznih rok ter tako dopustil Kasparovu, da ga je dohitel. Nič bolje se mu ni godilo v naslednji partiji, ko ga je Kasparov z belimi figurami v 46 potezah gladko premagal ter povedel s 4:3.

● **V FINALU MEDNARODNEGA** teniškega prvenstva Avstralijske se bosta med ženskami pomerili Američanki Navratilova in Jordanova. Prva je v polfinalu s 6:4, 6:3 premagala Shriverjevo, druga pa s 7:6, 6:1 Garrisonovo (obe ZDA).

● **ZICO JE SPET BOLAN.** Brazilski as, ki zaradi prehlada ni mogel nastopiti že v zadnjem prvenstvenem kolu proti Sampdoriji, je spet v postelji in ga skoraj gotovo ne bo na igrišču niti v nedeljo proti Juventusu.

V enajstem kolu košarkarskega prvenstva C-1 lige

Jadranovcem tokrat usodne osebne napake

V Forliju so morali predčasno na klop Vitez, Rauber, Žerjal in K. Starec

CAVEJA — JADRAN 107:89 (53:53)

CAVEJA: Campana, Lolli 14 (8:12), Solfrizzi 26 (8:8), Schober 31 (3:5), Dardi 14 (4:4), Ridolfi 2, Ravaoli 13 (3:3), Biffi 3 (1:1), Simoncelli 4. JADRAN: Vitez 17 (5:7), K. Starec 19 (7:9), Ban 28 (10:12), P. Žerjal 12 (0:2), Rauber 10 (2:3), I. Starec, Sosić, Vremec 2, Kojanec, Gulić 1 (1:3). SODNIKA: Grillo in Camerlingo iz Caserte. PROSTI METI: Jadran 25:35; Caveja 27:33. OSEBNE NAPAKE: Jadran 30, Caveja 27. PET OSEBNIH NAPAČ: Vitez (30), Rauber (33), Žerjal (34), K. Starec (39), Ravaoli (38), Ridolfi (39). GLEDALCEV: približno 400.

namreč zadovoljivo metala na koš, Žerjal in Kladivj Starec pa sta vsilila nasprotniku hiter tempo igre. Skratka, vse je kazalo, da bo jadranovcem uspel podvig.

Žal, sta sodnika skvarila vse napore jadranovcev, ki so v končnih minutah igrali skoraj brez vse pesterke. Če dodamo še, da v Forliju ni dopotovala Daneu (vojaške obveznosti), potem je tudi jasno, da našim košarkarjem podvig ni mogel uspeti.

Srečanje se je začelo z izredno vi-

sokim tempom. Ekipi sta se že od prvih minut menjavali v vodstvu (v 4. min. 10:10, v 10. min. 22:20, v 15. min. 38:42) in tako se je prvi polčas končal ob rekordnem visokem izidu 53:53.

Toda tudi v nadaljevanju sta si bili ekipi vse do 30. min. povsem enakovredni. Tedaj pa sta stopila v ospredje sodnika iz Caserte in jadranovci so tako visoko izgubili.

Po tekmi je trener Caveje Lo Stritto dejal: «Jadran je izgubil srečanje, ker je ostal brez svojih visokih igral-

cev in ne samo zato, ker je zaradi petih osebnih napak izgubil Viteza. Pri svojem moštvu bi pohvalil vse, posebno pa Solfrizzija, pri Jadranu pa je bil gotovo najboljši Ban.»

V prihodnjem kolu, v nedeljo, bodo Jadranovci zopet gostovali v Forliju, tokrat pa bodo igrali proti moštvu Fulgorja, ki je včeraj poskrbel za lepo presenečenje, saj je v Raveni premagal domače moštvo z dvema točkama razlike. Jadranovci bodo torej zopet pred izredno težko nalogo.

Jadranov trener Andrej Žagar pa je po tekmi takole izjavil:

«Do 14. min. drugega polčasa, ko so začeli zaradi 5 osebnih napak odhajati ključni igralci, je bila tekma izenačena z vsemi možnostmi za presenečenje. Vendar ob izgubi ključnih igralcev, ob poškodbi Sosića in glede na to, da ni bil še povsem narejen Ivo Starec ter ob odsotnosti Daneva zaradi vojaških obveznosti, se je priložitost razblinila. Tudi sodnika nista imela najboljšega dne in poraz je bil neizbežen.»

«V nedeljo boste zopet igrali v Forliju, tokrat proti Fulgorju...»

«Položaj na lestvici je dokaj kritičen in pojem «play-off» bomo ob takem razvoju dogodkov kmalu zamenjali s pojmom obstanka v ligi. Zato bo tudi ta tekma zelo težka. Situacija pa do nedelje se ne more bistveno spremeniti v ekipi. V Forliju bomo zopet nastopili z istim potencialom igralcev. Upam pa, da bodo igralci bolj zreli in odgovorno igrali v obrambi, saj bi 89 točk, ki smo jih danes dosegli v Forliju, po vsaki logiki moralo zadostovati za zmago.»

(B. Laković)

IZIDI 11. KOLA

Caveja - Jadran	107:89
Castelfranco - Faraboli	94:81
Ceam - Monkey's	79:56
Ravenna - Fulgor	86:88
Servolana - Delfino	92:75
San Bonifacio - Budrio	83:85
Stefanel - Maltinti	81:66
Abitare - Fiamma	59:58

LESTVICA

Fiamma, Stefanel 16, Maltinti, Servolana, Castelfranco, Abitare, Budrio 14, Ceam 12, San Bonifacio, Caveja, Fulgor 10, Jadran, Ravenna 8, Delfino, Monkey's 6, Faraboli 4.

V 2. smuku za svetovni pokal

Walliserjeva pred Epplovo

VAL D'ISERE — Švicarke so se takoj odkupile in posegle po prvem mestu na včerajšnjem drugem smuku letošnje sezone za svetovni pokal: Walliserjeva, ki je bila predvčerajšnjim osma, se je namreč prebila na prvo mesto. Z druge strani pa je tudi zmagovalka prvega smuka, Zahodna Nemka Irene Epple, potrdila, da je v dobri formi, saj je zasedla drugo mesto. Isto lahko trdimo tudi za Avstrijko Soelknerjevo (četrti oz. tretja). Razočarala pa je Francozinja Caroline Attia, ki je prvega dne celo stopila na oder.

V glavnem lahko rečemo, da začetek sezone ni prinesel premoči enih ali drugih, ampak le, da so izkušnejše tekmovalke znova prekosile mlajše, saj je na primer na skupni lestvici z enim prvim in enim drugim mestom solidno v vodstvu prav Irene Epple.

Danes bodo na vrsti moški, ki se bodo prav tako pomerili v smuku.

VRSTNI RED

1. Walliser (Švi.) 1'20"99; 2. I. Epple (ZRN) 1'21"13; 3. Soelkner (Av.) 1'21"27; 4. Soerensen (Kan.) 1'21"30; 5. Ehrat (Švi.) 1'21"56; 6. Gutensohn (Av.) 1'21"74; 7. Soltysova (ČSSR) 1'21"77; 8. Kiehl (ZRN) 1'21"87; 9. H. Wenzel (Liecht.) 1'21"90; 10. Vitzthum (Av.) 1'21"92; 11. E. Hess (Švi.) 1'22"01.

LESTVICA ZA SP

1. I. Epple (ZRN) 45 točk; 2. Walliser (Švi.) 33; 3. Ehrat (Švi.) 31; 4. E. Hess (Švi.) 30; 5. Soelkner (Av.) 27; 6. Soltysova (ČSSR) in McKinney (ZDA) 20.

● **GIUSEPPE SARONNI**, bivši svetovni prvak in letošnji zmagovalac dirke po Italiji in dirke Milan - Sanremo, je sprejel vabilo organizatorjev in se bo prihodnje leto udeležil šestdnevne dirke po Parizu. Dirka bo od 3. do 8. februarja.

V košarkarskem pokalu prvakov

Jollycolombani odpravil Makabi

Jollycolombani — Makabi 74:65 (39:30)

CANTU' — Peterka Jollycolombanija, lanskega zmagovalca v košarkarskem pokalu prvakov je tudi letos uspešno začela svojo pot v tem pokalu. Sinoči je namreč v prvem kolu brez posebnih težav odpravila izraelski Makabi, ki pa še zdaleč ne spominja na ekipo iz prejšnjih let. Izraelci so namreč zgubili tako Williamsa, ki nastopa v Italiji, kot Zimmermanna, ki se je vrnil v ZDA. Poleg tega so se sinoči morali odreči še Aroestiju, ki ga muči prehlad. Berkovitz, gotovo najboljši (24 točk, 11:21) in Perry (12 točk, 5:10), nista mogla mašiti vseh vrzeli.

Pri Italijanih je bil najboljši Brewer (dosegel je 9 točk, polovil pa je kar 17 od skupnih 33 odbitih žog, do katerih je prišla njegova ekipa), najučinkovitejši pa je bil Riva (22 točk), a dobro se je odrezal tudi Innocentini (16).

OSTALA SINOČNJA IZIDA
Limoges (Fr.) - Banco Roma (It.) 74:76; Barcelona (Sp.) - Bosna Sarajevo (Jug.) 102:83.

KORAČEV POKAL

Star — Orthez 75:77 (34:42)

VARESE — Po zadnjih dveh prvenstvenih kolih je bilo očitno, da Star ne preživlja najboljšega trenutka. To je ponovno potrdila tudi sinoči proti sicer skromni francoski peterki Orthez. Za Star sta največ košev dosegla Mottini (22) in Hordges (19), za Francoze pa Huenagel in Ortega (oba po 17).

● **V ČETRTEM POVRATNEM KOLU** italijanskega ženskega košarkarskega prvenstva A skupine je sinoči tržaški Gefidi s 70:68 premagal Spineo. Na lestvici A skupine je trenutno v vodstvu Zolu iz Vicenze z 22 točkami, Rata Roma in Gefidi pa si s 16 točkami delita drugo mesto.

V devetem kolu košarkarskega promocijskega prvenstva

Borovci in Kontovelci uspešni, poletovci razočarali

Bor Radenska — CGI Radiograf Control 83:76 (27:41)

BOR RADENSKA: Sosić 18 (6:8), Maver 10 (2:4), Sancin, Klobas 10 (2:5), Furlan 9 (7:9), Race 20 (8:11), Čok 6 (2:2), Kneipp 2, Pisani 2 (2:3), Zobec.

V Miljah so borovci proti sicer solidnemu moštvu CGI odigrali eno boljših tekem doslej. Čeprav je center Zobec zaradi lažje poškodbe igral le nekaj minut, so borovci vseeno osvojili dvoboj pod košema.

«Plavi» so si priigrali dokajšnjo prednost že v prvih minutah srečanja, predvsem po zaslugi dobre obrambe in izredno razpoloženega Sosića v napadu. Drugi polčas se je začel v znamenju agresivne obrambe domače peterke, ki je bistveno zmanjšala razliko. Naši so zašli v

lažjo krizo, v obrambi pa niso popustili. Domačini so si kmalu nabrali številne osebne napake in so bili prisiljeni preiti v labilno cono. S premišljeno igro so borovci tako iztržili zelo važni točki, predvsem za vzdušje v ekipi. (Volk)

Lavoratori del Porto — Kontovel 51:57 (29:31)

KONTOVEL: Ban 7, Emili 18, Zaccaria, Pertot 5, Kneipp 2, Čuk 14, Lisjak 11, Pupis.

Kontovelci so tokrat v gosteh želi drugo prvenstveno zmago. Kljub slabši igri v prvem polčasu pa so ob odmoru le vodili za 2 točki. V nadaljevanju so si predvsem po zaslugi Pertota nabrali 8 točk prednosti (v 14. minuti) in vodstvo odbržali do konca tekme. Kot smo že omenili, je

bil v Kontovelovih vrstah najboljši Pertot, poleg njega pa se je izkazal tudi Emili. (D.S.)

Scoglietto — Polet 71:49 (38:27)

POLET: Sedmak 17 (1:7), Canciani 4 (0:3), Bencina 2, Tavčar, Parovel, Gregori 4 (2:2), Sosić 7 (1:1), Ražem (2:5), Vitez 5 (1:3), Daneu 4.

Polet je proti Scogliettu igral katastrofalno in prikazal najslabšo igro doslej. Openci so bili statični v obrambi, površni in netočni v napadu, poleg tega pa so jim domačini zlahka pobirali odbite žoge. Skratka tekma, na katero je treba čimprej pozabiti. (Cancia)

NARAŠČAJNIKI

Ferroviario — Kontovel 71:54 (39:22)

KONTOVEL: Peric, Lukša 2, Ve-

nier 18, Ban, Cingerla 8, Dolhar, Štorka 8, Gruden, Terčon 16, Floreancig 2 točki.

Kontovelovi košarkarji so se tokrat pomerili z močno ekipo Ferroviaria. Kljub dobri in poštenjavi igri pa so morali kloniti. Na začetku srečanja so si namreč domačini priigrali prednost in jo proti koncu polčasa še povečali. V drugem polčasu sta si bili ekipi v glavnem enakovredni.

Tokrat velja za prikazano poštenjavo pohvaliti vso Kontovelovo ekipo. (M.V.)

MLADINCI

(Priateljska tekma)

Italmonfalcone — Sokol 66:74 (48:42)

Sokolovi mladinci so v sredo odigrali koristno priateljsko treningtekmo z ekipo, ki uspešno nastopa v državnem mladinskem prvenstvu in kljub poprečni igri tudi zmagali. Nasprotnik je vseskozi igral agresivno obrambo mož-voja in tako tudi vsilil hiter tempo. Prav zato je prihajalo do netočnih potez v napadu in nepremišljenih ter prenapljenih zaključevanj. (Andrej P.)

● **MARAT GRAMOV**, predsednik sovjetskega olimpijskega odbora, je včeraj dal jasno razumeti, da se bo Sovjetska zveza skoraj gotovo udeležila prihodnjih olimpijskih iger v Los Angelesu. Vsekakor pa bo dokončna odločitev, je pristavil Gramov, sprejeta na zasedanju sovjetskega olimpijskega odbora, ki bo konec maja prihodnjega leta.

● **NA SEDEŽU EVROPSKE NOGOMETNE ZVEZE** v Zürichu bodo danes izrežali pare četrtfinala evropskih nogometnih pokalov. Kot znano, Italijo zastopata Roma v pokalu prvakov in Juventus v pokalu pokalnih prvakov. Jugoslavija pa ima le še enega zastopnika, Hajduka, in sicer v pokalu UEFA.

● **BELGIJEC JACKY ICKX** je na avtomobilu porsche 956 dosegel najboljši čas na poskusnih vožnjah pred dirko «tisoč kilometrov» v Kyalamiju.

Zaostala tekma 2. nogometne AL

Krasovci ostali v devetih

Domio — Kras 2:0 (0:0)

DOMIO: Barichievich, Maiorano, Crevatin, Krizman, Ridolfo, Pison, Martin, Alegritti, Cera, Polli, Delconte.

KRAS: Paulin, Covi, Gniezda, Škabar, P. Terčon, Puntar (v 46. min. Sagan), Villalta, Ferfolja (v 38. min. Samec), Blažina, Vidali, Lo Faro.

STRELCA: v 50. min. Martin, v 63. min. Cera.

SODNIK: Magris iz Trsta.

RDEČI KARTON: v 62. min. Gniezda in Covi.

Razlog za Krasov poraz v včerajšnjem zaostalem srečanju lahko iščemo v preveliki živčnosti rdečebelih, zlasti v drugem polčasu. Sicer ne čemo iskati opravičil, vendar ne moremo mimo neumestnega ravnanja sodnika, ki je v 17. min. drugega polčasa prenapljenost izključil kar dva

Krasova igralca, Coviya in Gniezdo. Tedaj se je namreč srečanje dokončno odločilo.

Prvi polčas je bil precej izenačen z redkimi omembe vrednimi akcijami. Domačini so bili najnevarnejši med 20. in 30. minuto, vendar so v zadnjih minutah prvega polčasa tudi gostje imeli lepi priložnosti, da bi povedli.

Odločilne in istočasno usodne za Krasovo enajsterico so bile prve minute drugega polčasa. Najprej je popolnoma neovirani Martin ob robu 16-metrskega prostora izkoristil kratko odbito žogo Krasovih branilcev in z natančnim strelom neubranljivo premagal nemočnega Paulina. Potem ko so morali krasovci zaradi prenapljenosti sodnikov odločitve igrati v devetih, je Cera z glavo preusmeril v mrežo predložek iz kota in tako za pečatil Krasovo usodo. (Z.S.)

V deželnem nogometnem pokalu

Vesna brez težav

Giarizzole — Vesna 1:2 (1:1)

GIARIZZOLE: Di Maio, Modolo, Zoch, Sergio, Sergi, Notari, Pischianz, Ierman, Roici, Berdoli, Huez.

VESNA: Savarin, Pichierr, Basiacco, Ierman, Penco, Zucca, Candotti, Roberto, Pipan, Ludwig (v 45. min. Kostnapfel), Fabio Candotti, Sedmak. STRELCI: v 20. min. Pipan, v 37. min. Huez, v 70. min. Pipan.

Namen Vesne je bil, kot nam je po tekmi dejal njen trener Vidonis, da opravi solidno trening tekmo in to ji je tudi uspelo, saj so vsi igralci uspešno opravili svojo nalogo. Giarizzole, ki nastopajo v 2. amaterski ligi, se spretnim Križanom niso mogle enakovredno upirati, saj je imela Vesna vseskozi pobudo v svojih rokah.

Križani so tokrat prikazali živahen in sproščen nogomet. Do prvega zadetka so prišli po smiselno izvedenem prostem strelu na robu kazenske-

ga prostora: pri žogi sta bila Fabio Candotti in Pipan, slednji je ob sodnikovem žvižgu prodril v kazenski prostor, Fabio Candotti pa je žogo podal Jermanu, ta pa prostemu Pipanu, ki je z lepim strelom premagal vratarja Di Maia. Tudi po zadetku Vesna ni prepuščala pobude in je naprej krojila akcije. Giarizzole so do zadetka prišle bodisi zaradi nepazljivosti kriške obrambe, bodisi iz najdljivosti Hueza, ki je prehitel svojega «varuha» in z glavo premagal Savarina.

Vesna je po izenačenju še naprej imela pobudo v svojih rokah in znova povedla s prostim strelom, ki ga je izvedel Pipan z razdelje kakih 30 metrov od vrat. (Andrej)

● **V PRIJATELJSKI NOGOMETNI TEKMI** je italijanska ženska nogometna reprezentanca kar z 8:0 (5:0) premagala Avstrijo.

Zakaj je združena ekipa Meblo doživela dva zaporedna prvenstvena poraza

Trener Jurman: «Ne znamo premostiti psihološke ovire»

Anton Jurman

V soboto se bo združena ekipa Meblo v Nabrežini pomerila z Moglianom Venetom, proti kateremu je v prvem medsebojnem obračunu odigrala svojo doslej najboljšo tekmo. Še

pred dvema tednoma bi bila sobotna tekma torej le priložnost za ogled kakovostne odbojbarske tekme, po dveh zaporednih porazih pa se je položaj naše združene ekipe na skupni lestvici nekoliko poslabšal, tako da je tekma po svoje, če že ne odločilna, vsaj zelo pomembna.

O «krizi», če jo tako lahko imenujemo, Mebla smo se sinoči pogovorili s trenerjem Antonom Jurmanom, kateremu smo postavili naslednja vprašanja, na katera je odgovoril z običajno prijaznostjo.

«Štiri zaporedne zmage, po svoje presenetljive, nato pa dva zaporedna poraza, ki sta bila enako nepričakovana. Katero je pravo lice Mebla?»

«V prvih tekmah smo vselej igrali s srcem, veliko voljo do zmage, motivirani in brezskrbni, v zadnjih dveh nastopih pa smo ravno v tem pogledu nekoliko popustili. Prav zato se mi zdi, da je pravi Meblo oni s prvih tekem, ne pa drugi.»

«Zakaj je potemtakem prišlo do takšnega preobrata?»

«Zdi se mi, da je poraz v tekmi z Nerveso preveč potrl dekleta, še posebej zaradi načina, kako smo to tek-

mo izgubili. Prvi set smo gladko osvojili, v drugem pa smo doživeli prvi letošnji delni spodrselaj, ki ga dekleta niso »požrla«. Ko smo se nerodno pripravili četrti set je bila mera polna in psihološke posledice te tekme se še sedaj poznajo. Iskreno moram priznati, da smo v prvem delu računali kvečjemu z enim ali pa dvema porazoma, sedaj pa je jasno, da se moramo še boriti. Glede drugega poraza pa moram reči, da smo zanj sami krivi, čeprav seveda nočem podcenjevati nasprotnikov. Na igrišču smo stopili kot zajci, namesto, da bi bili levi in smo predvajali brezkrvno igro, ki ni mogla obroditi uspeha.»

«So poleg psiholoških tudi tehnični razlogi za poraza?»

«Seveda imamo tudi nekatere tehnične težave. Še vedno igramo brez Viviane Kus, ki jo stalno pestijo poškodbe. Najprej hrbet, sedaj pa rama. Tudi Cirila Kralj ni v zadnjih tekmah igrala tako kot zmore, ker je lažje poškodovana.»

«Ko kakšni ekipi, ki je v središču pozornosti, ne gre, se rade volje razplamtijo kritike. Ena od teh je ta, da ekipa telesno ni dovolj dobro pri-

Elena Maver

pravljena, češ da je z Nerveso in Coneglianom v končnici četrtega oziroma petega seta izgubila praktično dobljena niza. Je to res?»

«Kategorično zanikam, da bi bila

ekipa slabo pripravljena. Preprosto nismo bili zmožni premagati psihološko oviro, ki se je pojavila v zadnjih nastopih.»

«Drugi spet pravijo, da je ekipa šibka v bloku in torej tudi v obrambi in se sprašujejo, zakaj niste bolj pogosto uporabljali Viviano Kus na centru, kjer bi lahko uveljavila svoje kvalitete ravno v bloku.»

«O Viviani Kus sem že govoril. Kritike se mi zdijo neutemeljene. Po mojem smo obe tekmi izgubili predvsem zaradi slabega sprejema servisa. Zajela nas je panika in smo kmalu izgubili glavo ter nismo znali več reagirati.»

«Tekma z Moglianom je dokaj važna. Kako ocenjujete sobotnega nasprotnika?»

«Mogliano je zelo dobra ekipa, predvsem pa je zelo homogena, saj nima velikih zvezd, a niti šibkih točk. Prav gotovo bomo morali vložiti v to tekmo veliko truda in vse naše telesne in psihične rezerve. Seveda računam tudi na pomoč gledalcev. Mislim, da bomo zagotovo zmagali, če se nam bo posrečilo združiti vse te komponente.» (ak)

Med SK Tolmin in Sci Club Matajur iz Nediških dolin Sodelovanje na smučarskem področju

V nedeljo je bil na Matajurju sestanek med predstavniki Smučarskega kluba iz Tolmina in Sci Club Matajur iz Nediških dolin. Sestanku so tudi prisostvovali tajnik teritorialnega odbora ZSSDI za Benečijo Germano Cendou in sekretar OK ZTKO Tolmin Vladimir Roner.

Na sestanku, ki je bil prvi take vrste, so se dogovorili o medsebojnem nadaljnjem sodelovanju na smučarskem področju, saj obstaja stvaren interes med širšim krogom ljubiteljev te športne panoge za tesnejše medsebojne stike, oziroma boljše medsebojne spoznavanje.

Predstavniki obeh smučarskih klubov so najprej predstavili lastno dejavnost, nato pa so se domenili za konkretne akcije, ki naj bi jih izvedli v letošnji sezoni. Osnovni prireditvi naj bi izvedli februarja naslednjega leta, in sicer dve smučarski tekmovanji za članke omenjenih klubov. Prvo tekmovanje naj bi bilo 12. februarja 1984 na Matajurju (na italijanski strani), organizator naj bi bil Sci Club Matajur. Povratno srečanje pa naj bi bilo v nedeljo, 26. februarja 1984 na Livku. Povratno tekmovanje bi organizirali Smučarski klub Tolmin ter smučarji iz Kobarida in Livka.

Poleg zgoraj omenjenih manifestacij pa so oboji poudarili, naj bi v prihodnje redneje prihajalo do podobnih

stikov, saj je to tudi predpogoj za boljše programirano medsebojno sodelovanje.

SOLSKO PRVENSTVO V GORICI Zmaga dijakinjam zavoda «Zois»

Na slovenskih višjih srednjih šolah v Gorici se je končalo tudi mednarodno odbojbarsko prvenstvo za dijakinje. O končnem zmagovalcu je odločala celo razlika v točkah, kar potrjuje, da je bilo prvenstvo izredno izenačeno. Končna zmaga je pripadla dijakinjam tehničnega zavoda «Zois».

IZIDI DRUGEGA DELA
Trubar - Cankar 2:1 (15:11, 13:15, 15:1); Gregorčič - Cankar 2:0 (15:6, 15:9); Gregorčič - Zois 2:1 (15:6, 13:15, 15:11).

KONČNA LESTVICA
Zois, Trubar in Gregorčič 4, Cankar 0.

Prihodnji teden bo na vrsti moško košarkarsko prvenstvo.

DEČKI Lucinico — Olympia 1:3 (6:15, 6:15, 15:13, 7:15)

OLYMPIA: Cotič, Špacapan, Podveršič, Devetak, Marassi, Bello, Markošič, Humar.

Poleg mladincev so tudi Olympiini dečki odlično pričeli prvenstvo. V prvem kolu so namreč v vseh elementih igre nadigrali šesterko iz Ločnika, tako da končni izid ni bil nikoli v dvomu. Nasprotnik se je našim le občasno uspešno upiral. Igralci Olympia so popustili le v tretjem setu, kar je Lucinico takoj izkoristil. V nadaljevanju pa so naši spet igrali tako kot zmorejo. Lahko rečemo, da bo Olympia tudi v tem prvenstvu odigrala zelo vidno vlogo. (I. C.)

MLADINKE Olympia — Italcantieri 0:3 (6:15, 6:15, 15:9)

OLYMPIA: Mazgon, Doktorič, Šuligoj, Klanjšček, Kovic, Antoni, Olivo in Komjanc.

V osmem kolu je Olympia klonila solidni šesterki iz Tržiča, ki vodi na skupni lestvici.

Primorec s spremenljivo srečo

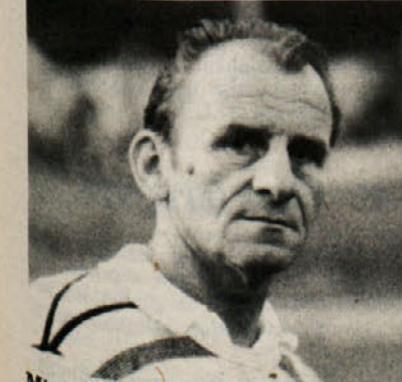

Primorčevci nogometaši, ki nastopajo v prvenstvu najmlajših, so letos pokazali viden napredek in upati je, da jim bodo sedaj tudi rezultati poplačali njihov trud

TOTIP		
1. — prvi	X	1
2. — drugi	1	X
3. — prvi	2	1
4. — drugi	X	2
5. — prvi	1	X
6. — drugi	X	2
7. — prvi	1	X
8. — drugi	X	2
9. — prvi	2	1
10. — drugi	1	X
11. — prvi	2	1
12. — drugi	1	X

Danes igra za vas

Miro Kuzmin

Miro Kuzmin, naš športni dopisnik iz sovodenjske občine, že več časa skrbi za naš dnevnik prav za to rubriko in moramo reči kar uspešno tudi glede pravih zadetkov. Pred tedni je namreč skupina gorških dijakov zadel 12 pravih rezultatov. Tokrat pa bo sam poskusil srečo. Prejšnji teden pa je Darko Škabar zadel devet pravih rezultatov

Totocalcio		
Ascoli - Milan	1	X 2
Genoa - Catania	1	
Inter - Fiorentina	1	X
Napoli - Lazio	1	X
Pisa - Sampdoria	1	X
Roma - Avellino	1	
Torino - Verona	X	
Udinese - Juventus	X	
Palermo - Campobasso	1	
Pescara - Varese	1	
Pistoiese - Perugia	1	X 2
Brescia - Reggiana	1	
Spezia - Livorno	X	2

OBVESTILA

ŠD mladna
prireja od 26. 12. do 1. 1. 1984 zimovanje v Kranjski gori. Vpisovanje v Domu A. Sirka v Križu (tel. 220-505) od 18. do 22. ure.

ZSSDI
obvešča, da bo danes, 9. t.m., ob 19.30 na sedežu ZSSDI seja košarkarske komisije.

SK Devin
priredi zimovanje v Domu Mangart v Žabnicah. Odhod bo 23. decembra. Podrobnejše informacije pri odbornikih društva (Sosič tel. 208551 in Škerk tel. 200236).

ŠD Breg - smučarski odsek
organizira 8., 15., 22. in 29. januarja 1984 smučarski tečaj z izletom v Sappado. Vpisovanje in informacije na sedežu društva od ponedeljka, 12. t.m., do petka 16. t.m., od 20. do 21. ure.

Smučarska komisija pri ZSSDI
obvešča članke smučarske ekipe, da bo v nedeljo, 11. t.m., ob 9. uri v Saležu suhi trening.

NAŠE ŠESTERKE V MLADINSKIH LIGAH

Olympia prva na lestvici

NA GORIŠKEM

Na Goriškem so mladinska odbojbarska prvenstva v polnem teku, nekatera pa se celo bližajo h koncu.

MLADINCI

Olympia je v zadnjih dveh kolih prevzela vodstvo na lestvici in tako postavila lastno kandidaturu za uvrstitev v finalni deželni del. Štandreški Val pa zaostaja za štiri točke.

IZIDI
Olympia - Libertas Turjak 3:1; Torriana - Libertas Turjak 0:3; Volley club - Libertas Gorica 1:3; Val - Olympia 0:3.

LESTVICA
Olympia 12, Libertas Turjak 10, Val in Torriana 8, Libertas Gorica 4, Volley club Krmin 0.

PRIHODNJE KOLO
Val - Libertas GO (v petek, 9. 12., ob 19. uri v Štandrežu); Turjak - Krmin; Libertas - Olympia (15. 12. ob 18.30 v Gorici).

MLADINKE

Šesterki iz Tržiča še vedno vodita na skupni lestvici. Goriška Olympia pa zasleduje svojo prvo zmago.

IZIDI
Italcantieri - Libertas 3:0; Volley club - Mariano 3:1; Torriana - Volley club 2:3; Libertas GO - Mariano 0:3; Olympia - Italcantieri 0:3.

LESTVICA
Italcantieri in Volley club (oba iz Tržiča) 12, Mariano 2, Torriana in Libertas Gorica 6, Olympia 0.

PRIHODNJE, PREDZADNJE KOLO
Mariano - Torriana; Volley club - Olympia (v petek, 9. 12., ob 20.30 v Tržiču); Libertas Gorica - Italcantieri.

DEČKI

V tem mesecu se je pričelo prvenstvo dečkov. Doslej so odigrali le dve srečanja. Slovenski derbi med Valom in Našim praporom je bil preložen na kasnejši datum.

IZIDA
Torriana - Italcantieri 0:3; Lucinico - Olympia 1:3.

LESTVICA
Italcantieri in Olympia 2, Naš prapor, Val, Torriana in Lucinico 0.

PRIHODNJE KOLO
Olympia - Torriana (13. 12. ob 19.30 v Gorici); Italcantieri - Libertas; Naš prapor - Lucinico (15. 12. ob 18. uri v Gorici). Počiva: Val.

DEKLICE

V tem kolu je šesterka Sovodnj počivala. Na lestvici vodi Corridoni.

IZIDI
Italcantieri - Pieris 3:0; Corridoni - Libertas GO 3:2.

LESTVICA
Corridoni 10, Volley club Tržič 8, Italcantieri Tržič, Libertas Krmin 6, Libertas Gorica 4, Sovodnje in Pieris 2, Grado 0.

PRIHODNJE KOLO
Libertas GO - TC Tržič; Libertas Krmin - Corridoni; Italcantieri - Grado; Sovodnje - Volley club (19. 12. ob 20.15 v Gorici).

NA TRZAŠKEM

DEKLICE

V tej konkurenci se bosta v finalu za pokrajinski naslov pomerila Breg in Friulexport. Prva tekma bo v Dolini, 13. t.m., ob 19. uri povratna pa v četrtek, 22. decembra, v Borovem športnem centru v Trstu ob 18.45. Ni posebej potrebno poudariti, da je v tem finalu nesporen favorit združena šesterka Friulexporta, ki v tej konkurenci ni izgubila niti seta in je prav gotovo najmanj za razred boljša od vseh nasprotnikov, s katerimi se je doslej pomerila.

DEČKI

Pretekli konec tedna so v tej konkurenci igrali šele prvo povratno, oziroma 7. kolo. Mladi odbojkarji Interja 1904 so še naprej nepremagani in so tudi prvi favoriti za osvojeitev pokrajinskega naslova. Odbojkarji Bora so srečanje s solidno Nuova Pallavolo izgubili s 3:0. Ker se niso predstavili s šestimi igralci sledijo še običajne sankcije, o katerih se bo izrekla pokrajinska tekmovalna komisija. Poleg denarne kazni sledi ponavadi še odvzem 2 točk.

IZIDI 7. KOLA
Prevenire - Inter 1904 0:3; Rozzol - VIS 1:3; Nuova Pallavolo Trst - Bor 3:0.

LESTVICA
Inter 1904 12, Nuova Pallavolo Trst 10, Volley 80 Duke 8, Prevenire 6, Bor in VIS 4, Rozzol 0.

MLADINKE

V tej konkurenci bo potrebno odigrati še eno zaostalo tekmo skupine A, in sicer med vodilnimi Interjem 1904 in Prevenire, ker so se slednji pritožili in niso srečanja izgubili brez borbe, kot je prvotno sklenila tekmovalna komisija. Sam izid tega srečanja pa je verjetno že znan in tako se bosta v finalu za pokrajinski naslov spoprijela Inter 1904 in zmagovalca skupine B OMA Olympic. Neposredni obračun med tema dvema šesterkami pa bo izredno zanimiv, saj sta obe ekipi zelo izenačeni in ni rečeno, da ne bo odločilen količnik v nizih. (G.F.)

● **AMERIŠKI BOKSAR** Ray «Boom Boom» Mancini, svetovni prvak v lahki kategoriji (WBA), se bo 14. januarja pomeril z rojakom Bobbyjem Chachonom. Srečanje bo veljavno za svetovni naslov.

● **NEW DELHI, ZAGREB IN BRISBANE** so najresnejši kandidati za organizacijo univerzitetnih iger leta 1987. To je včeraj potrdil tudi Primo Nebiolo, predsednik mednarodne univerzitetne športne zveze.

● **PELE JE ZAVRNIL** izredno valjivo ponudbo Cosmosa, da bi se spet vrnil na nogometna igrišča. Za eno sezono so bili pri Cosmosu pripravljeni odšteti kar pet milijonov dolarjev. Pele pa je odvrnil, da za nobeno ceno ne namerava več igrati.

Naročnina: Mesečna 9.000 lir - celoletna 108.000 lir - V SFRJ številka 10.000 din, naročnina za zasebnike mesečno 100.00, letno 1000.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140.00 letno 1400.00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPL.

primorski dnevnik

9. decembra 1983

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V pomanjkljivi opremi letališča vzroki trčenja boeinga in DC-9

MADRID — V trčenju med boeingom 727 in DC-9 je umrlo 93 oseb, 42 pa jih je preživelo. To je poluradni obračun nesreče dan po tragediji, ki je izzvala v Španiji val polemik in kritik na račun varnostnih naprav letališča. Od 9 Italijanov, kolikor jih je bilo v boeingu, jih je 8 preživelo in so vsi v zadovoljivem zdravstvenem stanju medtem ko Mario Sangiorgio iz Turina še pogrešajo.

Včeraj zjutraj, dobrih 24 ur po tragičnem trčenju, so madridsko letališče spet odprli prometu. Dinamika nesreče ni bila še povsem pojasnjena, vendar vse kaže, da skušajo preiskovalci pripisati glavni del krivde pilotu DC-9, ki je v megli zavozil na prepovedan del vzletne steze in presegal pot boeingu. Po nepotrjenih podatkih kaže, da je pilot boeinga skušal v zadnjem trenutku preusmeriti svoje letalo s tem, da je zavil nekoliko na desno in poskušal vzlet, vendar razdalja med avionoma je bila premajhna, da bi mu poskus lahko povsem uspel. Vendar že dejstvo, da je nekoliko preusmeril boeing, je ublažilo udarec in rešilo življenje

marsikateremu potniku. Mnogi od teh pa so še živi tudi zaradi prisecnosti Mimma Colatiana, ki je takoj po trčenju odprl zadnja vrata letala.

Trčenje med letaloma, druga huda nesreča v desetih dneh na letališču Barajas, je izzvala vrsto polemik, ki se odražajo zlasti v pisanju španskih listov. «Pilot DC-9 je zavozil na zgrešeno stezo zaradi pomanjkljive signalizacije,» poudarja v komentarju na prvi strani «El Pais», medtem ko «Diario 16» naglašuje, da «pilot ni edini krivec».

Španski časopisi pripominjajo, da so pilotu kolumbijskega jumba pripisali odgovornost za nesrečo izpred dveh tednov, za trčenje pa kaže, da skušajo naprtiti krivdo megli in pilotu DC-9. «To ni le nemoralno — trdi «El Pais» — pač pa tudi politično nesprejemljivo.» List pripominja, da je nujna poglobljena preiskava o delovanju in varnostnih naprav ter opremi letališča Barajas, obenem pa se zavzema tudi za poglobljeno analizo varnosti tudi v drugih komunikacijskih sektorjih.

Zbogom, Charlie Brown

V Minneapolisu je v prejšnjih dneh umrl Charlie Francis Brown, človek, ki je umetniku Schulzu navdihnil istoimenskega protagonista stripov «Peanuts». Malo pred smrtjo je Charlie Brown priznal novinarjem, da se je končno sprijaznil s samim seboj in je vzljubil svojega dvojnika iz stripov.

UNICEF: občuten padec otroške umrljivosti

BRUSELJ — Slaba prehrana in pomanjkanje osnovne preventive vsako leto zakrivi smrt 15 milijonov otrok na svetu. V primerjavi s stanjem pred 25 leti je umrljivost za 50 odstotkov manjša, je zapisano v letnem poročilu UNICEF, sklada OZN za otroštvo, ki ga je v Bruslju prebral predsednik organizacije James Grant. Malo je verjetno, da bi umrljivost zmanjšali z novimi korenitimi ukrepi, pač pa bi se dali vidni uspehi na tem področju v tretjem svetu doseči samo s ceninimi in lahko izvedljivimi zdravstvenimi načrti.

Kakor izhaja iz poročila UNICEF bi mogli umrljivost s sedanjih 20 odstotkov v revnih deželah približati enemu ali celo pol odstotka v razvitih državah le s takšnimi ukrepi, ki bi zagotovili splošno cepljenje proti otroškim boleznim, povratek k dojenju matere, uporabo preprostih sredstev, ki bodo odpravila dehidracijo za grižo obolelih otrok, in z uvedbo posebne izkaznice, s katero bi matere spremljale rast svojega otroka.

V nekaterih državah, je dejal Grant, so z uporabo teh ukrepov občutno znižali umrljivost. V takšnem primeru pa redno ugotavljajo tudi padec števila rojstev.

Svetovna gospodarska kriza se po poročilu UNICEF pozna tudi pri otrocih nerazvitega sveta. Družinski dohodki v tistih državah, ki se preživljajo skoraj izključno z izvozom, so se skrčili na polovico. Zaradi tega so v takšnih državah občutno skrčili stroške za zdravstvo.

Kakor izhaja iz letnega poročila sklada OZN za otroštvo, bo umrljivost otrok v tretjem svetu mogoče zmanjšati, če bodo matere naučile, kako na najlažji način priti do pitne in prevrete vode, kako zagotoviti srednji zdravstveni kader in hladilnike za cepivo. Veliko smrtnih žrtev je povzročila uporaba mleka v prahu, zato je nujen povratek k naravnemu dojenju. Na Švedskem, denimo, kjer je leta 1970 došlo samo 10 odst. mater, se sedaj ta način uveljavlja v 90 odst. primerov.

Uspeh preiskovalcev v boju z n'drangheto

CATANZARO — V noči s srede na četrtek je karabinerjem uspelo skoraj popolnoma ugonobiti zločinski klan Mancusovih iz Limbadija pri Catanzaru. Sodnim oblastem so prijavili 39 oseb, od teh so aretirali 28, šest oseb je bilo že v zaporu za druge zločine, medtem ko je 5 pripadnikov klana na begu. Med njimi je tudi vodja zločinske «družine» Francesco Mancuso, ki so mu pred dobrim mesecem zaplenili premoženje v višini 3 milijard lir.

Preiskovalci so do sedaj ugotovili, da je klan Mancusovih investiral «umazani» denar v turistično-produktivne dejavnosti. Vsekakor pa se preiskava nadaljuje, saj ne izključujejo, da so aretirane in prijavljene osebe vpletene tudi v umore. O Mancusu se je tudi precej govorilo za časa preiskav o nepravilnostih pri dražbah za gradnjo pristanišča v Gioi Tauro. Francesco Mancuso pa je končal na časopisne stolpe tudi ob njegovi izvolitvi na upravnih volitvah v Limbadiju, ko mu je le kasnejša komisarska uprava preprečila, da bi postal župan.

RIM — Mraz s snegom na kopnem in dež na morju mrtvičita srednjo in predvsem južno Italijo. Zaradi velike obilice snega so nekateri višje ležeči kraji odrezani od velikih urbanih središč. Vremenoslovci napovedujejo, da se bo na tem območju slabo vreme nekoliko vneslo. Za severno Italijo, kjer prevladuje sončno in hladno vreme, pa za danes predvidevajo pooblačitve s snežnimi padavinami celo v nižinskih predelih. Opozorilo, ki si ga morajo zapomniti predvsem tisti, ki so se te dni namenili zdoma. Sedaj pa pogledjmo поблиže, kako se otepajo s

snegom v južni Italiji. Iz Catanzara poročajo, da so zaradi snega za ves dan zaprli avtocesto Salerno - Reggio Calabria. Po nekaj jasnih dnevih je v Perugii pričelo ponovno snežiti. Na staro podlago je sneg zapadel v hribovitem predelu Gargana. V obmorskih krajih neprestano dežuje, zaradi česar so morali gasilci večkrat pomagati občanom, ker jim je voda poplavlja stanovanja. V spodnjem Jadranu in v Otrantskem prelivu so na morju zabeležili kar osem bouforjev.

S helikopterjem so našli tudi čredo 23 krav, ki se je izgubila in zašla

v 2 metra globok sneg. Snežni metež v Južnem Tirolu je preprečil številnim tovornjakom, da bi pred polnočjo zapeljali čez mejni prehod. Po polnoči je namreč zaradi praznika avstrijska carina prenehala z delom. Tako je od Brennerja pa skoraj do Vipitena nastala 12 km dolga kolona. Če ne bi italijanski cariniki do kraja poenostavili postopka, bi bila kolona tovornjakov na italijanski strani še daljša. Kamionisti so morali v skrajno neugodnih pogojih včeraj počakati do 22. ure, da so avstrijski cariniki spet prišli delat.

«Udine 1000» preplula Atlantik

CARACAS — Jadrnica «Udine 1000» je preplula Atlantski ocean. Dvojbornik, ki je odplul v začetku oktobra iz Lignana, je včeraj pristal na otoku Margherita, v nekaj dneh pa bo priplul v Caracas, kjer bo posadka izročila pozdrav domače zemlje tamkajšnjim furlanskim emigrantom. Podvig jadrnice sodi v pobude za proslavljanje tisoč let Vidma.

Ob njenem prihodu v Caracas bo jadrnico med drugimi pričakal tudi videnski župan Candelini, ki se bo nato udeležil manifestacije «Made in Friuli».

Italija v napovedi čarovnice Scille

RIM — Kaj nas čaka prihodnje leto? Na to vprašanje v zadnjem času, kot je običajno ob koncu leta, odgovarjajo najrazličnejši vedeževalci. V prejšnjih dneh smo že navedli napovedi nekaterih vračev, tokrat pa bi odmerili nekaj prostora čarovnici Scilli Danil, ki je v svoji stekleni žogi razbrala, da se Reagan in Andropov najbrž ne bosta pobotala in ne bosta dogovorila o omejevanju evroizstrelkov. Kar zadeva italijansko situacijo Danilova napoveduje okrepitev gospodarstva in usoja Andreottiju Kvirinal. Tudi Pannella se bo po mnenju čarovnice uveljavil, ubežni Toni Negri pa se bo vrnil domov. Berlinguerju je usojeno, da ostane še dalj časa za krmilom KPI, medtem ko bo moral Almirante prepustiti sekretarski stolček tekmeu Rautiju.

Največ novosti pa Danilova napoveduje v nogometu: Romi pripisuje pokal pokalnih prvakov, v zameno pa bo morala rimska enajsterica prepustiti italijansko prvenstvo Juventus.

Miki Muster:

Gusarji

(31.)

Oljke bogato obrodile

KOPER — Sončno vreme na obali omogoča v teh dneh pospešeno obiranje oliv. Po besedah pridelovalcev in strokovnjakov koprskeske Agrarie je v slovenski Istri letošnja letina precej obilna, pa tudi sadež je povsem zdrav. Ogled oljčnih nasadov je pokazal, da bodo na obali pridelali 1.200 ton oliv, iz katerih naj bi iztisnili približno 250 ton olivnega olja. Obiranje se bo končalo v zadnji tretjini decembra, že v začetku meseca pa so spravili v pokon vse štiri oljarne oziroma torklje, kot jim pravijo domačini.

Po statističnih podatkih je v slovenski Istri približno 60 tisoč dreves oljke, vprašanje pa je, koliko jih je negovanih in rodnih, kajti oljka je bila dolga leta precej zanemarjena.

Šele v zadnjih sedmih letih so na obali začeli obnavljati nasade, v okviru kooperacije s koprsko Agrario pa so postavili tudi 50 hektarov novih nasadov s približno 15 tisoč drevesi. Ti nasadi niso še rodni, tako da je vsa prodaja olivnega olja še vedno v rokah kmetov. Ker ceno oblikuje povpraševanje, je velika neznanca, kolikšno ceno za liter olivnega olja bodo kmetje določili letošnji letini. Trenutno je liter olja na koprski tržnici 350 dinarjev, za nekaj desetakov je cenejše pri zasebnikih. V Lunu na otoku Pagu, kjer so ravno tako dolga leta zanemarjali in opuščali oljčne nasade, poleg tega pa je bila letošnja letina ena najslabših v zadnjih letih, pa se olivnega olja ne da dobiti niti za 800 dinarjev. (I.U.)

Novo društvo v Cerknem

CERKNO — V Cerknem je zelo razvita kulturno-prosvetna dejavnost, ki jo izdatno podpira tovarna elektrotermičnih aparatov ETA. Tako uspešno delujejo moški pevski zbor «Peter Jereb», ženski pevski zbor in godba na pihala, oba iz ETE, dramska in likovna sekcija, fotokino klub «Diana», medtem ko nov fotokino klub pravkar ustanavljajo.

Ker so vse navedene organizacije delovale ločeno in brez prave povezave, so na predlog sindikalne konference tovarne ETA ustanovili kulturno društvo Cerčno, ki bo združevalo vse navedene sekcije in društva. Na občnem zboru novega društva, za katero ima največ zaslug prizadevni kulturni animator Pavel Magajna, so sprejeli društvena pravila in izvolili potrebne organe. Za predsednika društva so izvolili Romana Brica.

J. O.